

سیصد و سیزده نکتہ درباره نماز
اصغر آیتے / حسن محمودی

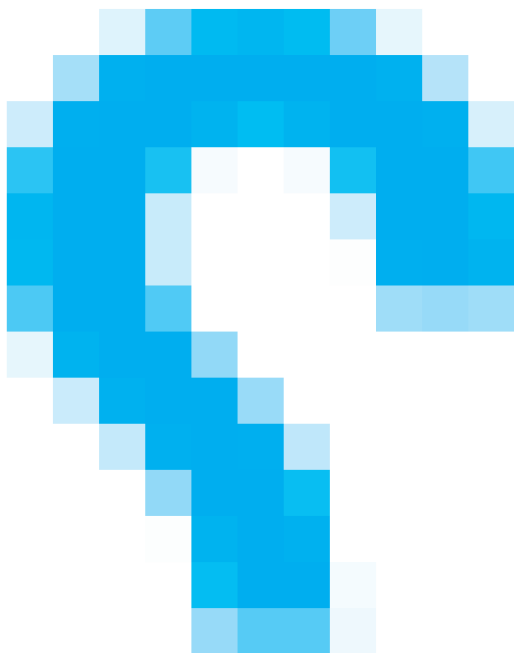

سرشناسه: آیتي، اصغر، ۱۳۵۵-
عنوان و نام پديدآور: زير باران/ مؤلفان اصغر آيتي، حسن محمودي.
مشخصات نشر: تهران: ياران آفتاب، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهري: ۱۳۶ ص. (مصور: رنگي)، جدول، نمودار (رنگي).
شابک: ۹۶۶-۹۶۵۱۸-۵-۰۹: ۴۰۰۰۰ ريال
وضعيت فهرست نويسي: فيفا
يادداشت: کتابنامه.
موضوع: نماز
موضوع: نماز--احاديث
موضوع: احاديث شيعه--قرن ۱۴
شناسه افزوده: محمودي، حسن، ۱۳۵۶-
رده بندي كنگره: ۹۱۳۹۳ / آ۹ / ۱۸۶ BP
رده بندي ديويي: ۲۹۷ / ۳۵۳
شماره كتابشناسي: ملو: ۳۷۳۶۱۶۱

مقدمه

بسیارند کسانی که رمز موفقیت یا تغییر مسیر زندگی خود را به خاطریک نکته می دانند. نکته ای که از کسی شنیده یا در جایی خوانده اند. نکته ها را دست کم نگیریم. در این نوشتار، ۳۱۳ نکته از پروازها و بر سجاده نشستنها، از اشک ها و توسل ها، از ادب ها و تکریم ها، از یادها و انس ها و ... در قالبی نو و جدید در ۲۰ موضوع، گرد هم آمده اند. امید است که این نکات و تذکرها مسیر ما را به سمت نور رهنمون نمایند.

چرا نماز؟!

۱- آنقدر نماز مستحبی می خواند که پاهای مبارکش ورم می کرد.
از آن حضرت پرسیدند: شما که هیچ گناهی ندارید پس چرا این همه خودتان را به زحمت می اندازید؟
پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: آیا در برابر این همه نعمت، بنده‌ی سپاسگزاری نباشم.^۱

۲- نماز هماهنگی با تمام ذرات عالم است، چرا که:
آنچه در آسمان و زمین است خدا را تسبیح می کنند،^۲
همه کسانی که در آسمان و زمینند برای خدا سجده می کنند،^۳
و همه موجودات، نماز و تسبیح خود را می دانند.^۴
ولی انسان با اینکه بهترین مخلوق است

۳- عصای موسی از چوب بود ولی وقتی پای خطر در میان آمد
ازدها شد و با چشم بر هم زدنی خطرها را از او دور ساخت. نام خدا
هم چیزی شبیه عصای موسی است و به ظاهر از جنس حرف است،
ولی همین حرف‌ها در جای خود، آدمی را از خطرهایی مثل یأس،
نگرانی، اضطراب و افسردگی رهایی می بخشد.^۵

۱ . بحار الانوار، ج ۴۶، ص ۵۷.

۲ . جمعه / ۱.

۳ . رعد / ۱۵.

۴ . نور / ۴۱.

۵ . سلوک باران، ص ۵۷.

- ۴- حکم خداوند بی دلیل نیست،
 ✓ تشکر اولین فلسفه‌ی نماز،
 ✓ رشد و کمال دومین فلسفه‌ی نماز،
 ✓ انس با خدا سومین فلسفه‌ی نماز،
 ✓ قرب خدا چهارمین فلسفه‌ی نماز
 ✓ و

۵- نماز یک زنگ بیداری و یک هشدار در ساعات مختلف شبانه روز است. به انسان برنامه می‌دهد و از او تعهد می‌خواهد، به روز و شبش معنا می‌دهد و از گذشت لحظه‌ها حساب می‌کشد.^۱

امام خامنه‌ای علیه السلام

۶- اگر میل داری با خدا صحبت کنی نماز بخوان و اگر می خواهی خداوند با تو صحبت کند قرآن بخوان.^۱

۷- روانشناسان می گویند یکی از راه های خوب شدن، تلقین است. مثل اینکه هر فردی در شبانه روز جملاتی را تکرار نماید و بگوید: «من می توانم آدم خوبی باشم، من خیلی مهربانی را دوست دارم و...». یکی از ثمرات نماز این است که روزی ده بار به خود تلقین می کنیم در زندگی پشت و پناه ما خداست (إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ) و نیز روزی پنج بار به خود تلقین می کنیم ما از بندگان نیکوکار و شایسته خدا هستیم «السلام علينا و على عباد الله الصالحين». نمازگزار واقعی سعی می کند مخالف این پیام تلقینی، عمل نکند.^۲

۸- خداوند تأکید فراوان دارد که بندگان به یادش باشند: «أَقِمِ الصَّلَاةَ لَذِكْرِي»^۳.

نماز را برای یاد من به پا دار. علتش این است که در پرتو یاد خدای متعال رشد و حرکت به سمت جلو حاصل شده، خداوند با تمام لشکریانش به کمک کسی می آید که او را یاد کرده، و نماز بهترین راهکار برای یاد خداست.

۱. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۶۴.

۲. همان، ص ۶۸،

۳. طه/ ۲۰.

۹- تا به دنیا می آییم در گوشمان اذان و اقامه می گویند. قبل از سن تکلیف، با تمرین نماز خواندن، خودمان را برای گفتگو با خدا آماده می کنیم.

به سن تکلیف که رسیدیم هر روز باید در خانه ی خدا حاضری بزنیم؛ چون او دلش برای بندگانش تنگ می شود.

در مشکلات، او ما را به نماز دعوت کرده تا حل مشکل بوسیله نماز و صبر حاصل شود.

در وقت خشک سالی نماز باران می خوانیم و در زلزله، ماه گرفتگی و خورشید گرفتگی نماز آیات را به یادش به پا می داریم.

و در آخر که دیگر جانی در بدن نداریم خداوند به دیگران می گوید برای بنده من نماز بخوانید.

این ارتباط با خالق در همه حال باید حفظ شود مثل ارتباط برگ با ریشه درخت.

۱۰- خداوند متعال می فرماید: من، جن و انسان را نیافریدم مگر برای اینکه عبادتم کنند.^۱

۱۱- بعضی ها می گویند نماز کار تکراری است.

ما می گوئیم وقتی شما از نردبان بالا می روید می گوئید این پله ها تکراری هستند؟! نه، چون هر پله با اینکه شبیه دیگری است اما شما

را به سمت بالا هدایت می‌کند.
نماز خواندن مثل بالا رفتن از پله و مثل کلنگ زدن است با اینکه
تکراری است اما هر کلنگی ما را به آب نزدیک می‌کند.

۱۲- نماز مرور بهترین خوبی‌هاست.
از بازگو کردن عقاید و شهادت به وحدانیت حق و صفات
او، تا خواندن بهترین کلام یعنی قرآن (آن هم بهترینش یعنی
سوره حمد). بهترین حالت یعنی سجده و بهترین عبادت یعنی
دعا و ... همه در نماز یافت می‌شوند.

۱۳- شیطان دشمن قسم خورده‌ی انسان است و از هر فرصتی برای
ضربه زدن و تخریب انسان استفاده می‌کند.
و نماز قلعه‌ای محکم در برابر حملات شیطان است.^۱

۱۴- من به هنگام نماز
فرصت خوب دو صد راز و نیاز
گفته‌ام با خود خالق همه‌ی سرّ نیاز
که تو معشوقی و من
عاشقت ای مه ناز
دل این بنده‌ی وامانده
در این شیب و فراز
تو خدایا بنواز.

۱. غرر الحکم، ص ۱۲۹.

بهترین عمل

۱۵- در اهمیت نماز همین بس که:

اولین عبادت حضرت آدم و حوا عليهما السلام نماز بود^۱،
اولین دستور خداوند به حضرت موسی عليه السلام بعد از شروع رسالتش،
نماز بود^۲،

اولین کلام حضرت عیسی عليه السلام در گهواره سخن از نماز بود^۳،
اولین واجب در اسلام^۴ و اولین سؤال در روز قیامت نیز نماز است.^۵

۱۶- از حسین رضا زاده پرسیدند:

بالاترین وزنه چند کیلو است که اگر یک نفر آن را زد می‌توان به او
پهلوان گفت؟!!

آقای رضازاده در جواب گفت:

بالاترین وزنه یه پتوی ۴۰۰ یا ۵۰۰ گرمی است که صبح باید بلند
کنیم تا نماز صبح یا نماز شب رو بخونیم،
هر کس بتواند این وزنه را بلند کند پهلوان است.

۱۷- روزه، سالی یک ماه است، مریض و مسافر هم معافند.

حج، در عمر یک بار است آن هم برای کسی که توانایی دارد.
خمس و زکات، سالی یک بار است آن هم برای کسی که مالی اضافه

۱. وسایل الشیعه، ج ۴، ص ۱۶.

۲. طه/ ۱۴.

۳. مریم/ ۳۱.

۴. جامع الاخبار، ص ۷۳.

۵. وسایل الشیعه، ج ۴، ص ۱۱۰.

بیاورد.

و این چنین است بقیه عبادات.

اما تنها عبادتی که تعطیلی ندارد نماز است که حتی یک روز هم تعطیل نمی شود.

۱۸- گروه عظیمی از شیاطین برای گمراه کردن مسلمانان راه افتادند، اما بیشتر آن ها نا امید باز می گشتند و می گفتند: ما با هزار حيله و نیرنگ، آن ها را وسوسه می کنیم ولی وقتی آن ها به نماز می ایستند همه ی حيله های ما باطل می شود.^۱

۱۹- قبل از انقلاب بود. در دبیرستان اجازه خواندن نماز نداشتیم. با چند نفر از بچه ها، پنهانی گوشه ی کلاس روزنامه پهن می کردیم و نمازمان را همان جا می خواندیم. یک روز که مشغول نماز ظهر بودم یک دفعه پشت گردنم تیر کشید. کمی به جلو پرت شدم اما نمازم را ادامه دادم. بعد از نماز، مدیرمان با عصبانیت سرم داد کشید و گفت: چرا در مدرسه، اغتشاش به پا می کنی؟!

اما ما راهمان را پیدا کرده بودیم.^۲

۲۰- حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در روز ظهور، رو به کعبه می ایستند، دو

۱. محجة البیضاء، ج ۵، ص ۶۱.

۲. زیر این حرف ها خط بکشید، ص ۵۵، با اندکی تصرف.

رکعت نماز خوانده و سپس اعلام ظهور می‌کند.^۱

۲۱- اگر عبادتی برتر از نماز بود، خداوند فرشتگان را به آن فرمان

می‌داد.^۲ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

۲۲- اگر می‌خواهید بدانید مقام و ارزش شما نزد خدا چگونه است،

بینید خداوند نزد شما چه مقامی دارد.^۳

اگر اذان، نزد شما محترم و بزرگ بود شما هم نزد خدا عزیز و

محترمی.

۲۳- امام حسین علیه السلام غروب

تاسوعا از دشمن درخواست

کرد جنگ را یک شب عقب

بیندازند تا آن شب را به

عبادت و نماز بگذرانند؛

حضرت فرمود: من نماز را

دوست دارم.^۴

۱ . بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۵۹.

۲ . تفسیر عاملی، ج ۱ ص ۷۳.

۳ . بحار الانوار، ج ۶۷، ص ۲۵.

۴ . لهوف سید بن طاووس، ص ۸۹.

۲۴- نماز ستون دین است. کسی که نماز را عمداً ترک کند دین را ویران کرده است.^۱

پیامبر اکرم ﷺ

۲۵- زیر باران نیزه‌ی دشمن

در رکوع و سجود بود امام

در مناجات ظهر عاشورا

شعریروزمی سرود امام

ترک سجاده و نماز نکرد

گرچه از جان بریده بود حسین

۲۶- هر چیزی را قیمتی است و قیمت بهشت، نمازهای پنج‌گانه است.^۲

پیامبر اکرم ﷺ

۲۷- اولین برخورد، در رو به رو شدن با دیگران، با نگاه به صورت است.

و هیچ کس دوست ندارد در صورتش عیبی باشد.

پیامبر مهربانی‌ها ﷺ فرمود: صورت دین شما، نماز است؛ پس صورت دینتان را زشت نکنید.^۳

۱. بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۰۲.

۲. جامع الاخبار، ص ۷۲.

۳. کافی، ج ۳، ص ۲۷۰.

۲۸- نماز، پرواز از قفس روزمرگی‌ها در فضای ملکوت است ...
دلم پرواز می‌خواهد ...

۲۹- نماز همه چیز است؛ افتادن، برخاستن، فریاد، سکوت، اشک، تبسم، ناز و نیاز، گم شدن و یافتن و در یک کلام همه‌ی زندگی است.^۱

۳۰- نزد امام صادق علیه السلام از مردی بسیار تعریف کردند. امام علیه السلام پرسید: نمازش چگونه است.^۲

۳۱- امیدوارکننده‌ترین و امیدبخش‌ترین آیه قرآن: «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ... إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ»^۳ (نماز را برپا دار؛ چرا که حسنات (نماز)، گناهان را از بین می‌برند) است.

چرا که نماز روز، گناهان شب و نماز شب، گناهان روز را از بین می‌برند.^۴

امام علی علیه السلام

۳۲- نماز شاه‌کلید است؛ چرا که:

- ✓ کلید همه‌ی کارهای خیر، نماز است،
- ✓ کلید قبولی اعمال، نماز است،
- ✓ و کلید بهشت، نماز است.

۱. ۳۱۳. سخن درباره‌ی نماز، ص ۲۸.

۲. کافی، ج ۳، ص ۴۸۷.

۳. هود/۱۱۴.

۴. تفسیر صافی، ج ۲، ص ۴۷۶.

آخرین سفارش پیامبران علیهم السلام

۳۳- در سفر معراج، جماعتی از پیامبران از جمله حضرت موسی، عیسی و ابراهیم علیهم السلام را دیدم که برای نماز آماده شده بودند و حضرت جبرئیل علیه السلام مرا امام جماعت آنان قرار داد.^۱

۳۴- نماز در رأس عبادات حضرت سلیمان علیه السلام بود و آن پیامبر بزرگ به کثرت نماز شهرت داشت.^۲

۳۵- حضرت موسی علیه السلام به خداوند متعال عرض کرد: خدایا کسی که نمازها را اول وقت بجا آورد چه پاداشی دارد؟!
خدای مهربان فرمود: هر چه بخواهد به او می‌بخشم و او را وارد بهشت می‌کنم.^۳

۳۶- خدای متعال، حضرت ابراهیم علیه السلام را به دوستی خود انتخاب نکرد مگر به خاطر طعام دادن به مردم و نماز خواندن در دل شب.^۴ **پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله**

۳۷- کشتی حضرت نوح علیه السلام پنجره‌هایی داشت که از آنها نور خورشید به داخل کشتی می‌تابید و از این طریق وقت نماز را تشخیص می‌داد.^۵

۱ . البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۳، ص ۴۷۴.

۲ . هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۶۶.

۳ . بحار الانوار، ج ۸۰، ص ۹.

۴ . علل الشرایع، ج ۱، ص ۳۵.

۵ . بحار الانوار، ج ۱۱، ص ۳۳۳.

۳۸- در دوران ظهور حضرت مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فُرْجَهُ الشَّرِيفَ بعد از آنکه حضرت عیسی عَلَيْهِ السَّلَامُ به یاران امام زمان عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فُرْجَهُ الشَّرِيفَ می پیوندد حضرت مهدی به ایشان می گوید: جلو بایستید و با مردم نماز بخوانید. ولی حضرت عیسی عَلَيْهِ السَّلَامُ پشت سر امام زمان عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فُرْجَهُ الشَّرِيفَ ایستاده و به ایشان اقتدا می کند.^۱

۳۹- معراج هر مقدس و هر پارسا نماز
تنها ستون محکم دین خدا نماز
مقصود از رسالت پیغمبران چه بود؟
اصل رسالت همه ی انبیاء نماز
هرگز به گرد منکر و فحشا نمی رود
هر کس کند اقامه به صدق و صفا نماز

۴۰- اگر پلیس از راننده، گواهی نامه بخواهد اما راننده به جای آن، مدرک تحصیلی، گذرنامه، کارت بانکی یا هر مدرک دیگری را نشان دهد پلیس قبول نمی کند. تنها گواهی نامه ی رانندگی، اجازه عبور او را صادر می کند. در روز قیامت هم شرط رسیدن به مقصد و عبور از صراط و رسیدن به بهشت، نماز است.

۴۱- «رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي»^۲

۱. آثار عجیب نماز، ص ۱۰۵.

۲. ابراهیم/ ۴۰.

پروردگارا: مرا برپاکننده نماز قرار ده، و از فرزندانم (نیز چنین فرما)!

از این آیه به دست می آید که:

- ✓ در دین حضرت ابراهیم علیه السلام نماز بوده.
- ✓ آن قدر نماز اهمیت داشته که حضرت برای خودش و فرزنداناش توفیق اقامه آن را از خدا طلب می کند.
- ✓ در مسایل مهم فکر دیگران نیز باشیم؛ همان طور که حضرت ابراهیم علیه السلام به فکر فرزنداناش بود.

۴۲- حضرت یوسف علیه السلام از زندان چون مسجدی استفاده می کرد؛ گاهی مشغول عبادت و نماز می شد و گاهی هم زندانیان را به خداپرستی دعوت می کرد.^۱

۴۳- حضرت عیسی علیه السلام عابدی را دید که بسیار عبادت می کرد به او فرمود:

در آخرالزمان پیامبری می آید که امتش نهایتاً ۱۰۰ سال عمر می کنند؛

با این حال، مشغول زندگی و ساخت خانه می شوند.

عابد گفت: من از این مردم تعجب می کنم که با این عمر کوتاه، به این کارها مشغول می شوند. اگر عمر من این مقدار بود همه ی عمرم را با دو رکعت نماز به پایان می رساندم.^۲

۴۴- محبوب ترین عمل نزد خدا نماز است و آخرین وصیت پیامبران علیهم السلام نیز همان بوده است.^۳

امام صادق علیه السلام

۱. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۱۷۷.

۲. همان، ص ۲۴۱.

۳. کافی، ج ۳، ص ۲۶۴.

لحظة دیدار

۴۵- تا زمانی که انسان، بر وقت نمازهایش مراقبت می کند شیطان از نزدیک شدن به او ترس و وحشت دارد، اما اگر آن را ضایع کرد، شیطان بر او مسلط می شود و او را در گناهان بزرگ می اندازد.^۱

پیامبر اکرم ﷺ

۴۶- یک مهندس روسی تعدادی کارگر ایرانی را استخدام کرده بود. کارگران بنابر وظیفه‌ی شرعی، وقت اذان که می شد برای خواندن نماز دست از کار می کشیدند.

روزی مهندس به آن‌ها اخطار می دهد اگر کسی هنگام کار، نماز بخواند آخر ماه از حقوقش کم می کنم. کسانی که ایمانشان ضعیف بود از ترس کم شدن حقوق، نمازشان را آخر وقت می خواندند اما عده‌ای دیگر بدون ترس از کم شدن حقوقشان، هم چنان اول وقت، نمازشان را می خواندند.

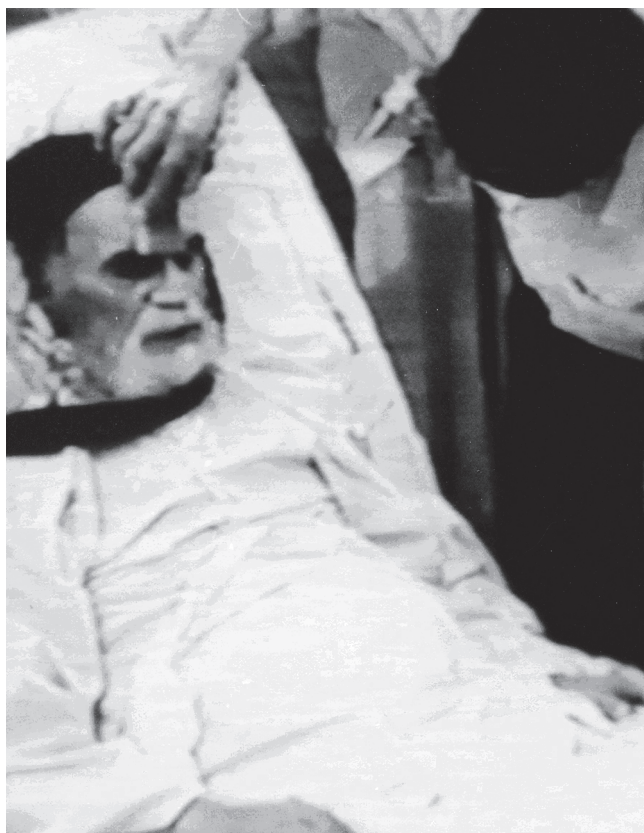
آخر ماه، مهندس روسی به کسانی که نمازشان را اول وقت خوانده بودند حقوق بیشتری داد و گفت: اهمیت دادن به نماز، نشانه ایمان قوی است و این گونه آدم‌ها هرگز در کار خیانت نمی کنند همان گونه که در نماز خود خیانت نکردند.^۲

۴۷- امام خمینی رحمته الله علیه در اواخر عمر که در بیمارستان بستری بود به آقای انصاری گفتند: اگر من خوابیدم، برای نماز اول وقت بیدارم

۱. وسائل الشیعه، ج ۴، ص ۱۱۱.

۲. آثار عجیب نماز، ص ۱۴۴.

کنید. آقای انصاری می‌گوید وقت اذان شد اما دلم نیامد امام را با این وضعیت بیماری که سرم به دست داشت بیدار کنم. ده دقیقه بعد از اذان، امام بیدار شد و با ناراحتی گفت: از اول عمرم تا حالا نمازم را اول وقت خوانده‌ام، چرا الآن که پایم لب گور است ده دقیقه تأخیر افتاد!

۴۸- زمانی که هواپیماهای عراقی به ایران حمله می‌کردند صدای آژیر خطر بلند می‌شد. در این هنگام هر کسی مشغول هر کاری بود آن را رها می‌کرد و به سمت پناهگاهی می‌رفت؛ مادر در آشپزخانه غذای روی گاز را رها می‌کرد و می‌رفت، پدر در حال خواندن کتاب یا روزنامه آن را نیمه کاره رها می‌کرد و می‌رفت، معلم و دانش‌آموزان بلافاصله کلاس را تعطیل کرده و به سمت پناهگاه می‌دویدند، و دیگران نیز به صدای دعوت خدا (اذان) برای رفتن به پناهگاه واقعی از ترس حملات شیطان نیز بها بدهیم.

۴۹- در قرآن کریم آمده: «حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ»^۱ (بر نمازهای خود محافظت کنید).
مراد از محافظت بر نمازها، خواندن آن‌ها در اول وقت است.^۲

۵۰- سرلشکر شهید مهدی زین الدین به نماز اول وقت خیلی اهمیت می‌داد.

پس از شهادتش او را در عالم رؤیا دیدند که مشغول زیارت خانه‌ی خداست و عده‌ای هم دنبالش بودند. از او پرسیدند شما این جا چه کاره‌اید؟! گفته بود: به خاطر آن نمازهای اول وقت که خوانده‌ام در

۱. بقره/ ۲۳۸.

۲. بحار الانوار، ج ۸۱، ص ۲۳۱.

این جافرماندهی این‌ها را به من واگذار کرده‌اند.^۱

۵۱- کسی که نماز واجب را از اول وقتش تأخیر اندازد فردای قیامت به شفاعت من نمی‌رسد.^۲
پیامبر اکرم ﷺ

۵۲- مردی خدمت حضرت عیسیٰ (علیه السلام) آمد و گفت: وارد خانه که شدم بوی نان تازه می‌آمد. جلو رفتم دیدم نان‌ها به تنور چسبیده‌اند و با کمال تعجب نسوخته

۱. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۷۵.

۲. همان، ج ۸۰، ص ۲۲.

بودند ... و همسر مرا دیدم که مشغول نماز است.
 به امر حضرت عیسیٰ علیه السلام از همسرش علت را پرسید!!
 زن گفت: من همیشه با طهارت بوده‌ام و اگر هزار کار داشته باشم و
 بانگ نماز به گوشم برسد همه‌ی آن‌ها را رها کرده و به نماز می‌ایستم.^۱

۱. همان، ص ۳۰، با اندکی تصرف.

۵۳ - هنگام ظهر، ساعتی است که جهنمیان را در قیامت به جهنم وارد می‌کنند. پس هیچ مؤمنی نیست که در این ساعت به رکوع یا سجده یا قیام مشغول باشد مگر اینکه خداوند آتش دوزخ را بر او حرام می‌کند.^۱

بیامبر دلسوز و مهربان ﷺ

۵۴ - اگر می‌خواهید برکاتی نصیبتان شود نماز اول وقت شما ترک نشود.^۲

آیه الله بهاءالدینی رحمه الله

۵۵ - امام رضا علیه السلام با عمران صابی که رهبر گروه صابئین بود مشغول بحث بود و عمران شرط کرده بود اگر جواب سؤالاتم را بگیرم مسلمان می‌شوم (با مسلمان شدن او طرفداران او نیز مسلمان می‌شدند)، در وسط بحث، صدای اذان به گوش رسید. امام علیه السلام برخاستند جلسه را ترک کنند. عمران گفت: اگر بحث را مقداری ادامه دهید مسلمان می‌شوم. امام علیه السلام قبول نکردند و فرمودند: وقت نماز شده، نماز می‌خوانیم و برمی‌گردیم. بعد از برگشت حضرت علیه السلام، عمران مسلمان شد.^۳

۵۶ - باز هم وقت اذان است، بیا برگردیم
آسمان دل‌نگران است، بیا برگردیم

۱. فلاح السائل، ص ۱۲۵.

۲. نماز خوبان، ص ۴۹.

۳. توحید صدوق، ص ۴۳۵.

گرچه از پاک‌ترین خاطره‌ها دور شدیم
وقت برگشتنمان است، بیا برگردیم
هرچه رفتیم ندیدیم به جز تاریکی
جاده بی‌خط و نشان است، بیا برگردیم

اسدالله خندان املشی

۵۷ - از آیه الله بهجت رحمته الله علیه پرسیدند:
برای زیاد شدن محبت به خدا و امام
زمان عجل الله تعالی فرجه الموعود چه کنیم؟!
فرمود: گناه نکنید و نماز اول وقت
بخوانید.
جالب اینکه همین سؤال را از آیه الله
اراکي رحمته الله علیه پرسیدند و ایشان همین جواب
را فرمودند.^۱

۵۸ - وقتی به حاج آقا روح الله (امام خمینی) اصرار می‌کردیم که
در روز تعطیل به بیرون شهر برویم، ایشان با دو شرط قبول می‌کردند:
اول اینکه هر کجا وقت نماز رسید، هر چند در جای نامناسب، نماز
را اول وقت بخوانند.
دوم اینکه از احدی سخنی که بوی غیبت می‌دهد شنیده نشود.^۲

۱. از جاده تا سجاده، ص ۱۲۷.

۲. نماز خوبان، ص ۴۸.

قطرات عشق

۵۹ - وضو برای این است که بندگان در مناجات با خداوند پاک باشند و از آلودگی‌ها جدا شوند؛ علاوه بر اینکه وضو، خواب و کسالت را از انسان دور می‌کند.^۱

امام رضا علیه السلام

۶۰ - پیش از وضو باید چهار چیز را با چهار چیز شستشو داد:

صورت را با اشک،

زبان را با ذکر،

دل را با ترس از خدا

و گناه را با توبه.^۲

۶۱ - هرگاه خشمگین شدید وضو بگیرید (تا خشم شما فرو نشیند).^۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

۶۲ - آیه الله میرزا جواد آقا تهرانی رحمته الله در موقع وضو، با آب یک قوری معمولی، دو یا سه بار وضو می‌گرفت و از اسراف خودداری می‌کرد. آب وضویش را هم در ظرفی جمع می‌کرد و در باغچه‌ای می‌ریخت.^۴

۱ . وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۳۶۷.

۲ . هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۳۹.

۳ . بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۳۱۲.

۴ . هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۵۹.

۶۳ - رسول خدا ﷺ فرمود: زمانی که بنده‌ای وضو می‌گیرد، وقتی صورتش را بشوید گناهان صورتش پاک می‌شود، دستش را که شست گناهایی که با دستش انجام داده پاک می‌شود و آن‌گاه که مسح سر را می‌کشد گناهایی که با سر مرتکب شده از بین می‌رود و چون مسح پاکشیده می‌شود گناهان پاها، پاک می‌گردد.^۱

۶۴ - یکی از اعضای دفتر امام خمینی رحمه الله می‌گوید: من دو بار وضو گرفتن امام را دیدم. برای هر یک از صورت و دست‌ها به یک مشت آب اکتفا می‌کرد (یعنی با سه مشت آب وضو می‌گرفت).^۲

۶۵ - کسی که وضو بگیرد و نام خدای متعال را به زبان آورد تمام بدنش پاک می‌گردد و هر وضو تا وضوی دیگر کفاره گناهایی است که بین آن دو صورت گرفته است.^۳

۶۶ - در ارتفاعات سخت کردستان بودیم که به ما اطلاع دادند شهید محراب آیه الله مدنی رحمه الله برای بازدید منطقه به محل استقرار ما می‌آید. هنگام بازدید، رزمنده‌ی نوجوانی جلو آمد و با حیایی خاص بعد از سلام و احوال‌پرسی گفت: الان ۹ روز است که آب پیدا نکرده‌ایم و

۱. بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۳۱۶.

۲. امام در سنگر نماز، ص ۱۲.

۳. من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۰.

نمازهایم را با تیمم خوانده‌ام، تکلیف نمازهای من چه می‌شود؟! شهید مدنی وقتی نگرانی او را دیدند در حالی که اشک در چشمانشان حلقه زده بود گفتند: حاضری یک معامله با من بکنی؟! آن رزمنده گفت: چه معامله‌ای؟! شهید مدنی رحمه الله گفتند: من حاضرم تمام عبادت‌هایم را به تو بدهم و در عوض تو، این ۹ روز نمازت را به من بدهی!!^۱

۶۷ - عشق یعنی یه پلاک، که زده بیرون از دل خاک
عشق یعنی یه شهید، بالبای تشنه سینه چاک
عشق یعنی یه جوون، یه جوونه بی نام و نشون
عشق یعنی یه نماز، با وضو گرفتن توی خون

۶۸ - یکی از صالحان را در خواب دیدند که چهره‌ای نواری دارد و در باغ‌های بهشتی قدم می‌زند.
پرسیدند: مگر در دنیا چه کاری کرده‌ای که به این مقام رسیده‌ای؟! پاسخ داد: همیشه با وضو بودم.^۲

۶۹ - در وصیت‌ها و سفارش‌های نبی مکرم اسلام به امیر المؤمنین علیه السلام آمده است، سه چیز وسیله‌ی رسیدن به درجات بلند است:

۱. ماهنامه جانباز، شماره ۱۰۵.
۲. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۱۲۹.

- ✓ وضوی کامل در شدت سرما،
- ✓ انتظار نماز پس از نمازی دیگر،
- ✓ رفتن به سوی نماز جماعت هنگام روز و شب.^۱

۷۰- دعا کلید رحمت، وضو کلید نماز و نماز کلید بهشت است.^۲

پیامبر اسلام ﷺ

۷۱- همواره با وضو باش تا خداوند عمرت را طولانی کند و اگر می‌توانی در تمام روز و شب با وضو باشی چنین کن زیرا اگر مرگت در حالی فرا رسد که وضو داری شهید از دنیا رفته‌ای.^۳

پیامبر اکرم ﷺ

۷۲- امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

مردی را در میان قبر نشانیدند و به او گفتند می‌خواهیم ۱۰۰ تازیانه از عذاب به تو بزنیم. او گفت من طاقت ندارم. کم کردند تا رسیدند به یک تازیانه.

مرد گفت: برای چه عملی می‌زنید؟!

گفتند: برای اینکه روزی بدون وضو نماز خواندی و برضعیفی گذشتی و یاریش نکردی.

۱. وسایل الشیعه، ج ۴، ص ۱۱۵.

۲. مفتاح الفلاح، ص ۴.

۳. سفینه البحار، ج ۴، ص ۵۱۴.

پس یک تازیانه زدند قبرش پر از آتش شد.^۱

۷۳- امام علی علیه السلام در سخنی بعد از بیان بعضی از ویژگی‌های آخرالزمان مانند: گناهان علنی، زنا، رشوه، شراب‌خواری و ... فرمود: اگر کسی این زمان را درک کرد نمازش را اول وقت بخواند چرا که معلوم نیست تا آخر وقت زنده باشد و شب‌ها با وضو بخوابد و اگر می‌تواند همیشه با وضو باشد تا اگر مرگ او فرا رسید پاک خدا را ملاقات نماید.^۲

۷۴- وضو نور است و کسی که نور همراهش باشد تاریکی، ظلمت و شیطان سراغش نمی‌آید.

۷۵- هنگام وضو گرفتن حواسمان باشد که می‌خواهیم آماده سخن گفتن با خدا شویم و به دعای وضو توجه داشته باشیم.

۷۶- هر مؤمنی بعد از وضو، سوره‌ی قدر را بخواند تمام گناهانش پاک شده و مانند روزی می‌شود که از مادر به دنیا آمده است.^۳

امام رضا علیه السلام

۱. من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۸.

۲. بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۳۰۳.

۳. الفقه المنسوب الی الامام الرضا علیه السلام، ص ۷۰.

صدایی تو را می خواند

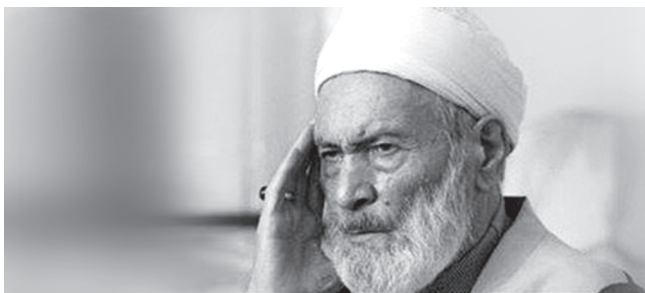
۷۷- مؤذنی که برای رضای خدا اذان بگوید پاداش شهیدی را دارد که در خون خود غلطیده است.^۱

رسول خدا ﷺ

۷۸- یکی از راه‌های مؤثر برای خشوع در نماز این است که قبل از نماز درباهی زشتی گناهانمان و عواقب بد آن تفکر کنیم.^۲

آیه الله مصباح یزدی رحمه الله

۷۹- هر گاه ندای مؤذن را شنیدی، ندای روز قیامت را به خاطر آور و در ظاهر و باطن، خود را برای اجابت این ندا آماده ساز؛ چون کسانی که برای پاسخ به این ندا بشتابند همان‌ها هستند که در روز قیامت به لطف الهی ندا داده می‌شوند. پس این ندا را بر دلت عرضه کن؛ اگر دیدی که با شنیدن اذان، دلت سرشار از شادی و سرور می‌شود و با میل و رغبت تو را به پاسخ فرا می‌خواند، بدان که در قیامت نیز به بشارت و رستگاری ندا داده خواهی شد.^۳

۱ . مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۱.

۲ . آیین پرواز، ص ۲۴۰.

۳ . اسرار الصلوة (میرزا جواد آقا ملک)، ص ۳۱۰.

۸۰- امام صادق علیه السلام فرمود: اذان‌گویان در قیامت از نظر قامت و سر و گردن بلندتر از دیگرانند (سر بلند محشور می‌شوند).^۱

۸۱- کسی که برای نمازهای واجب خود اذان بگوید یک صف از ملائکه که طول صف آنها از مشرق تا مغرب است به او اقتدا می‌کنند و اگر اقامه هم بگوید دو صف از ملائکه به او اقتدا می‌کنند.^۲

امام صادق علیه السلام

۸۲- رسول مهربانی‌ها صلی الله علیه و آله فرمود: اذان‌گویان امت من، روز قیامت با پیامبران و صدقین و شهیدان محشور می‌شوند.^۳

۸۳- در قرآن آمده: «زینت‌های خود را هنگام رفتن به نماز و مسجد با خود بردارید».^۴

امام باقر علیه السلام در توضیح این آیه می‌فرماید: یعنی همان لباس‌هایی را که در عیدها و جشن‌ها می‌پوشید در نماز هم بپوشید.^۵

۸۴- پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله در سفارشی به امام علی علیه السلام می‌فرماید: بر تو باد به مسواک زدن؛ زیرا هر نمازی که با این حالت

۱. تهذیب الاحکام، ج ۲، ص ۲۸۴.

۲. کافی، ج ۳، ص ۳۰۳.

۳. وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۳۷۷.

۴. اعراف/ ۳۱.

۵. وسائل الشیعه، ج ۴، ص ۴۵۵.

خوانده شود برتر از ۴۰ روز نمازی است که بدون مسواک،
خوانده باشی.^۱

۸۵- اذان، هشدار به غافلان است. اذان، نشانه‌ی باز بودن جوّ مذهبی
و نشانه‌ی حیات معنوی جامعه است.

۸۶- چقدر فرق است بین کسی که فقط وضو می‌گیرد و به نماز
می‌ایستد با کسی که از بوی خوش استفاده کرده، با زدن مسواک،
پوشیدن لباس مناسب و انداختن سجاده به همراه گفتن اذان و اقامه
به نماز می‌ایستد.

۱. همان، ج ۷۳، ص ۱۳۷.

آیا خداوند به هر دو، یک جور عنایت دارد.

۸۷- شخصی از بیماری و نداشتن فرزند نزد امام رضا علیه السلام شکایت کرد.

حضرت فرمود: داخل منزل، با صدای بلند اذان بگو.
آن شخص می‌گوید مدتی این کار را ادامه دادم هم بیماریم خوب شد
و هم دارای فرزند شدم.^۱

۸۸- امام کاظم علیه السلام فرمود: پیروان ما از چهار چیز بی‌نیاز نیستند؛

✓ سجاده‌ای که روی آن نماز بخوانند،

✓ انگشتری که در انگشت داشته باشند،

✓ مسواک

✓ و تسبیحی از خاک تربت امام حسین علیه السلام.^۲

۸۹- هنگامی که با اذان به نماز نداده‌اید آن را مسخره و بازی می‌گیرند؛

این به خاطر این است که آن‌ها مردمی هستند که خرد ندارند.^۳

قرآن کریم

۹۰- اگر کسی گفتن اذان و اقامه را فراموش کرد و قبل از رکوع

۱. کافی، ج ۳، ص ۳۰۸.

۲. تهذیب الاحکام، ج ۶، ص ۷۵.

۳. مائده/ ۵۸.

رکعت اول یادش آمد مستحب است نماز را قطع کرده و با اذان و اقامه، نماز بخواند.^۱

۹۱- عشق است که بی پرده مرا می خواند

هر لحظه و هر لحظه مرا می خواند

بی تاب ترین صوتِ اذان می آید

عشق است که بی وقفه مرا می خواند

امین علیمردانی

۹۲- از سفارشات علما خصوصاً آیه الله بهجت رحمته الله این است که:

قبل از ورد به نماز توسل کوتاهی (دادن سلامی با توجه) به اهل بیت علیهم السلام داشته باشید تا نماز بهتری بخوانید.^۲

۹۳- اولین سؤالی که امام خمینی رحمته الله در نوفل لوشاتو کردند، جهت قبله بود؛ با هر زحمتی بود جهت قبله را پیدا کردند تا نمازشان تأخیر نیفتد. بعد هم قبله‌نمایی که دنبال امام بود اما کمی انحراف داشت را به کسی دادند و فرمودند این را ببرید مسجد جامع پاریس و ببینید چگونه قبله آنجا را نشان می دهد، همان جهت را حفظ کنید تا اینجا هم پیاده کنیم.^۳

۱ . توضیح المسائل مراجع، مسأله ۱۱۶۴.

۲ . مهمترین تصمیم، ص ۵۹.

۳ . نماز خوبان، ص ۵۲.

آداب عشق ورزی

۹۴- بزرگی می‌گفت: از گناه فاصله بگیرید. شیطان دارد با ما عکس یادگاری می‌گیرد. به نماز بایستیم تا خدا با ما عکس یادگاری بگیرد.

۹۵- امام صادق علیه السلام فرمود: رکوع و سجده طولانی در نماز، سبب طولانی شدن عمر و دوام نعمت است.^۱

۹۶- نماز خواندنی نیست، بلکه اقامه کردنی است؛ اقامه‌ی نماز یعنی نمازت در اول وقت باشد، با آداب و شرایط همراه بوده و اینکه بتوانی با نماز زیبایت دیگران را به سمت نماز دعوت نمایی.

۹۷- جای نماز حضرت صادق علیه السلام در مسجد از بوی عطر و اثر سجده حضرت شناخته می‌شد.^۲
امام رضا علیه السلام

۹۸- گروهی نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله آمدند و عرض کردند: بهشت را برای ما ضمانت کن.
پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: آیا برای این کار مرا با سجده‌های طولانی یاری می‌کنید؟! گفتند: بله.
پیامبر صلی الله علیه و آله نیز بهشت آن‌ها را ضمانت کرد.^۳

۱. وسایل الشیعه، ج ۶، ص ۳۰۵.

۲. مکارم الاخلاق، ص ۴۲.

۳. بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۱۶۴.

۹۹- سجده‌های خود را طولانی کنید زیرا هیچ عملی به اندازه سجده، شیطان را ناراحت نمی‌کند؛ چرا که خدا شیطان را امر به سجده کرد ولی او نافرمانی نمود، ولی سجده‌گزار اطاعت خدا را کرده و نجات پیدا می‌کند^۱

امام علی علیه السلام

۱۰۰- شخصی در حال نماز به اطراف نگاه می‌کرد. رسول خدا صلی الله علیه و آله او را دید و فرمود:

۱. بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۱۶۱.

طوری نماز بخوان که گویی با آن وداع می‌کنی (و آخرین نماز توست)، هنگام نماز به محل سجدهات چشم بدوز که اگر کسی در جانب راست یا چپ تو قرار داشت او را شناسی. بدان که تو در پیشگاه کسی ایستاده‌ای که تو را می‌بیند و تو او را نمی‌بینی.^۱

۱۰۱- دو رکعت نماز که انسان با بدن و لباس معطر و خوش بو بخواند بهتر است از هفتاد رکعت نمازی که کسی بدون استفاده از بوی خوش بخواند.^۲

امام جعفر صادق علیه السلام

۱۰۲- رسول مهربانی‌ها صلی الله علیه و آله مردی را دید که در حال نماز با ریش خود بازی می‌کند. فرمود: اگر دل او خاشع بود اعضا و جوارحش نیز خاشع بودند.^۳

۱. دعائم الاسلام، ج ۱، ص ۱۵۷.

۲. ثواب الاعمال و عقاب الاعمال، ص ۴۴.

۳. عوالی اللئالی، ج ۲، ص ۲۳.

۱۰۳- امام حسین علیه السلام در روز عاشورا در زیر باران تیر دشمن، نماز خود را با تمام آداب و شرایط خواند، نمازی با اذان و اقامه، اول وقت و به جماعت.

فکر می‌کنید چرا؟!

۱۰۴- مردی وارد مسجد شد و با عجله دو رکعت نماز خواند و گفت: خدایا! بهترین درجات بهشت را روزی من کن! امام سجاد علیه السلام که آن‌جا حضور داشتند و این نماز و دعای بعد آن را دیدند، فرمودند: ای برادر! مهریه‌ی اندک و ناچیزی آورده‌ای و ازدواج مهم و بزرگی را درخواست می‌کنی.^۱

۱۰۵- هر که رکوع نمازش را کامل به‌جا آورد از وحشت قبر در امان خواهد بود.^۲

امام باقر علیه السلام

۱۰۶- امام حسن مجتبی علیه السلام برای اقامه‌ی نماز بهترین لباس‌هایش را می‌پوشید. از ایشان پرسیدند: چرا؟! فرمود: خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد و در قرآنش فرمود: «زینت‌های خود را به هنگام نماز با خود بردارید».^۳

۱. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۱۷۱.

۲. بحار الانوار، ج ۶، ص ۲۴۴.

۳. وسایل الشیعه، ج ۴، ص ۴۵۵.

۴. اعراف/ ۳۱.

۱۰۷- فردی از امام سجاد (علیه السلام) پرسید: خشوع در نماز چیست؟!
حضرت فرمود: نگاه به موضع سجده در حال نماز.^۱

۱۰۸- از عارفی پرسیدند: وقتی در نماز هستی و مگسی روی صورت تو می‌نشیند، چگونه آن را دور می‌کنی؟!
گفت: چیزی که نماز مرا خراب کند من به خاطر خودم آن را انجام نمی‌دهم؛ فاسقان زیر شلاق سلطان صبر می‌کردند تا دیگران بگویند او صبور است و به این کار افتخار می‌کردند، من که در حضور خدا ایستاده‌ام به خاطر یک مگس تکان بخورم؟!^۲

۱. روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، ج ۱۴، ص ۶.

۲. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۲۲۸.

با پای دل

۱۱۳- احساس لذت در نماز، یک سری مقدمات خارج از نماز دارد و یک سری مقدمات در خود نماز؛ و مهم تر از همه این است که انسان گناه نکند و قلب را سیاه ننماید.^۱

آیه الله بهجت رحمته الله علیه

۱۱۴- سعید بن جبیر می گوید: چهل سال نماز خواندم اما کسی که طرف راست یا چپ من می ایستاد را نشناختم؛ چرا که شنیده بودم خشوع در نماز آن است که اگر کسی در طرف راست یا چپ تو ایستاده است را شناسی (یعنی در حال نماز به هیچ جا توجه نکنی).^۲

۱۱۵- صورتش را به این طرف و آن طرف چرخاند. مُهر را از زمین برداشت و بوسید. رو به همسرش کرد و گفت: می گم قسطی بخریم چگونه؟!

چند لحظه سکوت شد!!

بعد همسرش با خنده گفت: فکر خوبیه، مطمئنی داشتنی نماز می خونی.^۳

۱۱۶- هر که دو رکعت نماز خواند و در آن چیزی از امور دنیا را به خاطر خود نیاورد، همه ی گناهانش آمرزیده می شود.^۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

۱. فریادگر توحید، ص ۲۱۱.

۲. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۱۷۳.

۳. یه الف بچه، ص ۲۷.

۴. بحار الانوار، ج ۸۱، ص ۲۴۹.

۱۱۷- جوال فروشی، جوالی^۱ به کسی داد و هر چه فکر کرد یادش نیامد به که داده.

روزی در نماز بود که متوجه شد سوزن بزرگش را به چه کسی داده است. با خوشحالی آمد و به شاگرد مغازه‌اش گفت یادم آمد سوزن را به چه کسی داده‌ام.

شاگردش گفت: چگونه یادت آمد؟! گفت: در نماز یادم آمد! شاگرد گفت: پس شما نماز نمی‌خواندی بلکه دنبال جوال بودی؟! ابو عبدالله شرم‌منده شده تحت تأثیر قرار گرفت و به دنبال تحصیل دانش و خودسازی رفت تا جایی که یک تفسیر قرآن از خودش به یادگار گذاشت.^۲

۱۱۸- یک رکعت نماز کسی که متوجه خداوند است بهتر است از هزار رکعت نماز کسی که از خدا غافل است.^۳ رسول گرامی اسلام ﷺ

۱۱۹- مردی مشغول نماز بود. مجنون از مقابل سجاده‌اش عبور کرد. مرد نمازش را شکست و گفت: مشغول عبادت خدا بودم، چرا این رشته را بریدی؟!

مجنون گفت: من که عاشق بنده‌ای هستم تو را ندیدم. تو چگونه عاشق خدا هستی و مرا در نمازت دیدی؟!

۱. سوزنی بزرگ است برای دوخت و دوز.

۲. روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، ج ۱۴، ص ۵.

۳. نهج الفصاحه، ص ۵۰۴، ح ۱۶۷۴.

۱۲۰- «قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ * الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ»
بی تردید مؤمنان رستگار شدند، همان‌ها که در نماز خشوع دارند.
از این آیه به دست می‌آید یکی از مهم‌ترین راه‌های رسیدن به
رستگاری و سعادت، خشوع در نماز است.

۱۲۱- وقتی تکبیر گفتی، آنچه بین آسمان و زمین است را در مقابل
بزرگی خدا کوچک و ناچیز شمار ... تا شیرینی و لذت مناجات را
بجشی.^۲

۱۲۲- اگر در همان الله اکبر، شخص متوجه باشد که دارد چه کار
می‌کند، دیگر لازم نیست تا آخر نماز خیلی زحمت بکشد! به آن
مقدار از نماز که دست خودتان است توجه کنید، بقیه نماز را خدا
خودش درست می‌کند

آیه الله بهجت رحمته الله علیه

۱. مؤمنون / ۱ و ۲.

۲. بحار الانوار، ج ۸۱، ص ۲۳۰.

۱۲۳- نماز شبیه نردبان است. نردبان هم باید خودش محکم باشد؛ یعنی از درون پوک و فرسوده نباشد و هم در جایی محکم قرار گیرد و گرنه کسی را بالا نمی‌برد.

نماز هم باید محکم باشد یعنی لفظِ تنها نباشد بلکه دارای معنا و مفهوم بوده و با توجه خوانده شود.^۱

۱۲۴- در باغ بزرگش مشغول نماز بود. نگاهش به پرنده‌ای افتاد که داشت روی درخت آواز می‌خواند. لحظه‌ای از نماز غافل شد به طوری که متوجه نشد در کدام رکعت نماز است

آمد خدمت رسول اکرم ﷺ و گفت: باغم را در راه خدا صدقه دادم (باغی که حضور قلب نماز مرا خراب کند به دردم نمی‌خورد).^۲

۱۲۵- درخواست نصیحت از علامه‌ی طباطبایی رحمته‌الله کرده بود که چه کار کند در نماز حضور قلب داشته باشد؟! علامه فرمود: کم حرف بزنی! اتفاقاً آن شخص پر حرفی بود.

علامه رحمته‌الله خود می‌گفت: «از سکوت آثار گرانبهایی را مشاهده کرده‌ام. چهل شبانه روز سکوت اختیار کنید و جز در موارد لازم سخن نگویند و به فکر و ذکر خدا مشغول باشید تا برایتان صفا و نورانیت حاصل شود.»^۳

۱. سلوک باران، ص ۵۰.

۲. پر پرواز، ص ۶۸.

۳. از جاده تا سجاده، ۵۷.

نسخه‌های طبیبانه

رساله

توضیح المسائل

۱۲۸- خانم سالخورده‌ای به دفتر مرجع تقلیدش رفت و پرسید: من تاکنون همه اعمالم را انجام داده‌ام ولی تا حالا از وجوب غسل خیر نداشتم و غسلی انجام نداده‌ام، تکلیف نمازهایم چه می‌شود؟! نماینده مرجع گفت: باید همه‌ی نمازهایتان را قضا کنید.

۱۲۹- دانستن احکام، باری روی دوش ما نمی‌گذارد بلکه بارها را از روی دوش ما بر می‌دارد.

۱۳۰- وضو کنید نماز است و نماز کلید بهشت.^۱ پیامبر مهربانی‌ها صلی الله علیه و آله

در وضو باید:

- ✓ صورت و دست‌ها از بالا به پایین شسته شود.
- ✓ مسح سر نباید به پیشانی برسد.
- ✓ مسح پاها از جلوی ناخن تا جایی که پاخم می‌شود کشیده شود.

۱۳۱- مسائلی را که انسان غالباً به آن‌ها احتیاج دارد واجب است یاد بگیرد.^۲

۱۳۲- نزدیک‌ترین حالت بنده به خدا، در حالت سجده است.^۳

امام صادق علیه السلام

- ✓ در سجده باید هفت عضو روی زمین قرار گیرد.
- ✓ تا این هفت عضو کامل روی زمین قرار نگرفته نباید گفتن ذکر را شروع کنیم.
- ✓ در هنگام گفتن ذکر سجده نباید دست یا پاها را جابجا کنیم.
- ✓ باید توجه داشته باشیم که کف دست و نوک انگشت شصت پا، روی زمین باشد.

۱۳۳- نباید بر خوردنی‌ها و پوشیدنی‌ها که مورد توجه اهل دنیا است

۱. نهج الفصاحه، ص ۴۸۵.

۲. مسأله ۱۱ رساله مراجع تقلید.

۳. کافی، ج ۳، ص ۲۶۵.

سجده کرد بلکه باید بر چیزی که انسان را متوجه خدا سازد سجده کرد.^۱
امام صادق علیه السلام

۱۳۴- مریض که می‌شویم سراغ دکتر می‌رویم و نسخه‌اش را به درستی عمل می‌کنیم!
خانه که می‌خواهیم بسازیم سراغ مهندس و معمار می‌رویم تا با بهترین نقشه‌ها و... خانه‌امان ساخته شود!
ماشین که خراب می‌شود به سمت مغازه‌ی مکانیکی رفته و از او کمک می‌خواهیم!
و ...

برای یادگیری دین و اینکه در ارتباط با خدا از چه مسیری باید حرکت کرد که به بی‌راهه نرویم، باید سراغ چه کسی برویم؟!

۱۳۵- همه‌ی ذکرهای نماز باید در حالت سکون و آرامش گفته شود به جز «بحول الله و قوته أقوم و أقعد» که در حال بلند شدن گفته می‌شود.

۱۳۶- مستحب است در تمام نمازها، در رکعت اول بعد از حمد سوره قدر و در رکعت دوم، سوره توحید را بخوانیم.^۲

۱. من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۲۷۲.

۲. کافی، ج ۳، ص ۳۱۵.

۱۳۷- در قنوت نماز می‌توان به زبان فارسی دعا کرد.^۱

۱۳۸- نماز را باید به صورت عربی صحیح خواند، یعنی تلفظ حروف آن را درست رعایت کنیم؛ البته حروف عربی و فارسی در تلفظ با هم مشترک هستند مگر در ۱۰ حرف، که عبارتند از: «ح، ص، ض، ظ،

۱. البته نظر مرجع تقلید خود را رعایت کنید.

ط، ع، غ، ذ، ث، و».

با یک برنامه ساده و منظم می‌توانیم به راحتی این حروف را یاد بگیریم

۱۳۹- خیلی اهل نماز بود. نسبت به نماز دیگران هم دلسوز بود؛ مخصوصاً آشنایان. حاج شیخ غلامرضا یزدی رحمته الله وقتی دید خاله‌اش که زنی سالخورده است، درست وضو نمی‌گیرد، با خود عهد می‌کند پس از فوت خاله‌اش، همه‌ی نمازهایش را قضا کند و سرانجام پس از فوت او، هفتاد سال نماز قضا برای خاله‌اش اقامه کرد.^۱

۱۴۰- مردم گروه گروه به طرف منزل سید بن طاووس می‌رفتند،

۱. از جاده تا سجاده، ۱۳۴.

کوچه شلوغ بود. شاگردان سید نمی‌دانستند که جشن به چه مناسبتی برگزار می‌شود. هر کدام در ذهن خود حدسی می‌زد، اما از آن مطمئن نبود. یکی می‌گفت شاید عید است و ما نمی‌دانیم. آن دیگری مناسبت دیگری حدس می‌زد. اما همگی سید را خوب می‌شناختند و می‌دانستند حتماً آن جشن مناسبتی دارد.

منزل سید پر بود از جمعیت. ذکر صلوات و قرائت شعر در مدح ائمه علیهم‌السلام فضای خانه را پر کرده بود و در این میان تنها سید بود که می‌دانست آن جشن برای چیست. سکوت سید طاقت شاگردان را طاق کرده بود. سرانجام یکی از آنها پرسید: اگر مناسبت جشن را بدانیم، بیشتر خوشحال خواهیم شد.

تبسم شیرینی بر چهره سید نقش بست و گفت: امروز یکی از بهترین روزهای عمر من است؛ چندین سال پیش در چنین روزی من به سن تکلیف رسیدم و لیاقت آن را پیدا کردم که مورد خطاب خداوند رحمان باشم و به ادای تکلیف الهی پردازم. از این جهت، من هر سال این روز را جشن می‌گیرم.^۱

۱۴۱- در رکوع، دست‌ها به زانو بچسبید و کمر کشیده و صاف خم شود و در حالت آرامش سه بار «سبحان الله» یا یک بار «سبحان ربی العظیم و بحمده» را بگوییم.
بهتر است در حالت رکوع گردن کشیده و بین دو پای خود را نگاه کنیم.

۱. بهترین پناهگاه (مجموعه حکایات و داستانهای نماز)، ص ۴۹.

معجزه‌ای در دست تو

۱۴۳- نماز مدادی است که هم می نویسد و هم پاک می کند. خوبی ها و حسنات را می نویسد و بدی ها و گناهان را پاک می کند.

۱۴۴- خدای مهربان فرمود: من سه چیز را برای نماز گزار پذیرفته ام:

- ✓ تا زمانی که در نماز است رحمت و نیکی را بر او نازل می کنم.
- ✓ فرشتگان، او را مورد حمایت قرار می دهند.
- ✓ خودم، با او مناجات می کنم، که اگر نماز گزار این را بداند دیگر از نماز خواندن خسته نمی شود.^۱

امام محمد باقر (ع)

۱۴۵- رسول خدا ﷺ فرمود: هیچ نمازی وقتش نمی رسد مگر آنکه فرشته ای ندا سر می دهد:

«ای مرد! به پا خیزید و آتش هایی را که با دست های خود بر پشت خویش برافروخته اید، با نماز خاموش کنید.»^۲

۱. من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۲۱۰.

۲. تهذیب الاحکام، ج ۲، ص ۲۳۸.

۱۴۶- نماز را به پا دار که نماز، انسان را از زشتی‌ها و گناهان باز می‌دارد.^۱
قرآن کریم

۱۴۷- تنها مشکلی که دنیای علم و صنعت امروز آن را حل نکرده، مشکل آرامش روحی است. هر روز آمار بیماری‌های روانی و مصرف قرص اعصاب، رو به افزایش است. و هیچ چیز به انسان آرامش نمی‌دهد جز یاد خدا، ایمان به او انس با او.
نماز یاد خداست و با یاد خدا دل‌ها آرام می‌گیرد.^۲

۱۴۸- امام زمان عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيفَ فرمود:
هیچ چیز مانند نماز، بینی شیطان را به خاک نمی‌مالد. پس نماز بخوان و بینی ابلیس را به خاک بمال.^۳

۱۴۹- انسان همیشه به نماز محتاج است و در عرصه‌های خطر، محتاج‌تر.
امام خامنه‌ای رحمته الله علیه

۱۵۰- مردم برای نماز جماعت پشت سر پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به صف ایستاده بودند. حضرت آماده شده بود تا نماز را شروع کند. ناگهان صدایی توجه همه را به سمت خود کشاند.
مردی با اضطراب و صدای بلند فریاد زد: «یا رسول الله گناه بزرگی

۱. عنکبوت/ ۴۵.

۲. نکته درباره نماز، ص ۴۵.

۳. من لا يحضره الفقيه، ج ۱، ص ۴۹۸.

انجام داده‌ام، مرا پاک کنید.»

پیامبر مهربان اسلام ﷺ که با شنیدن صدا لحظه‌ای مکث کرده بود، نماز را شروع کرد.

نماز به پایان رسید. بعد از لحظاتی پیامبر ﷺ در حال خروج از مسجد بود که همان مرد، صحبت خود را تکرار کرد. از رفتارش مشخص بود گناه بزرگی مرتکب شده. حضرت با نگاهی به مرد فرمود: «مگر الآن با ما نماز نخواندی؟!» مرد گفت: بله یا رسول الله!

حضرت فرمود: همین نماز، کفاره گناهت است و تو را از گناه پاک کرد.^۱

۱۵۱- بو علی سینا می‌نویسد: من به خواندن دروس مشغول بودم و اقسام فلسفه را مجدداً مطالعه می‌کردم. در تمام این اوقات شبی را تا صبح نخوابیدم، در روز هم، جز به تحصیل علم به چیزی توجه نداشتم و به همین طریق پیش می‌رفتم تا حقیقت هر مسئله برای من مسلم می‌شد و هرگاه من در مسئله‌ای حیران بودم و یا نمی‌توانستم قضیه را بفهمم به مسجد پناه می‌بردم و نماز می‌گذاردم و خالق کل را ستایش می‌کردم و معمای من، حل و مشکل برطرف می‌شد.^۲

۱۵۲- نماز، گناهان انسان گنه‌کار را پاک می‌کند چنانکه آب، خاک را از بدن انسان خاک آلود از بین می‌برد.^۳ پیامبر نور و رحمت ﷺ

۱۵۳- دو روانشناس نامی، کتابی نوشته‌اند به نام «عوامل فراموش شده در بهداشت روانی»، در آن جا از نقش مذهب به عنوان مهم‌ترین

۱. پرواز، ص ۴۳، (با اندکی تصرف).

۲. زندگی ابو علی سینا، ص ۲۸.

۳. روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، ج ۱، ص ۲۴۹.

عامل درمان بیماری‌های روانی یاد کرده‌اند.^۱
و ما می‌دانیم که رکن و اصل مذهب، نماز است.

۱۵۴- از آثار نماز است:

- ✓ راضی شدن خدا،
- ✓ نازل شدن رحمت الهی،
- ✓ برکت در رزق،
- ✓ سلامتی و راحتی در روح و جسم،
- ✓ دور شدن شیطان،
- ✓ استجاب دعا،
- ✓ رسیدن به درجات بالای معنوی.^۲

پیامبر اعظم ﷺ

۱۵۵- جوانی در نماز جماعت پیامبر ص شرکت می‌کرد. عده‌ای از گنه‌کاری او نزد پیامبر سخن بردند.
حضرت فرمود: به زودی نمازش او را از گناهان باز می‌دارد.
چیزی نگذشت که تمام گناهان را کنار گذاشت.^۳

۱۵۶- فرشته‌ی مرگ، هنگام مرگ، به کسی که بر نمازهای خود مراقبت داشته شهادتین را تلقین می‌کند و شیطان را نیز از او دور می‌کند.^۴

امام صادق علیه‌السلام

۱. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۹۵.

۲. خصال، ج ۲، ص ۵۲۲.

۳. پر پرواز، ص ۴۰، (با اندکی تصرف).

۴. وسائل الشیعه، ج ۴، ص ۳۰.

۱۵۷- یک نماز واجب، نزد خدای متعال برابر با هزار حج و هزار عمره‌ی قبول شده است.^۱
امام صادق علیه السلام

۱۵۸- نمازگزاری که از مسجد برمی‌گردد کم‌ترین چیزی که نصیبش می‌شود یکی از این سه مورد است:

✓ رفتن به بهشت،

✓ دور شدن بلایی از او،

✓ دوست و رفیقی که باعث موفقیت‌های زیادی برای او شود.^۲

امام صادق علیه السلام

۱۵۹- مواظبت بر نماز جماعت، نماز اول وقت و اینکه اگر انسان مشکلی داشت، نماز را به عنوان حلال مشکل خود تلقی کند، انسان را به کمال می‌رساند و اگر به مقام شیخ‌الرئیس نرسد از سالکان این کوی می‌گرداند.^۳
آیه الله جوادی آملی

۱۶۰- دل را به نور عشق صفا می‌دهد نماز

جان را به یاد دوست جلا می‌دهد نماز

از خارزار شرک اگر بگذری به صدق

باغ تو را ز جلوه صفا می‌دهد نماز

۱. وسایل الشیعه، ج ۱، ص ۲۷.

۲. آثار عجیب نماز، ص ۱۱۱.

۳. از جاده تا سجاده، ۱۸۱.

بدترین دزدی!

۱۶۱- کسی که نمازش را ضایع کند اعمال دیگرش را بیشتر ضایع خواهد کرد.^۱
امام علی علیه السلام

۱۶۲- «حَتَّى عَلَى الصَّلَاةِ» عجله کن به سوی نماز.

فرشته خم شد: اطاعت!

جن بلند شد و ایستاد: چشم!

حيوان دست از خوردن کشید: به روی دیده!

گیاه، ساقه راست کرد: حتماً!

جماد چشم بر هم گذاشت: امر، امر شماست!

انسان، گوشی تلفن را برداشت: «خانم منشی! نفر بعدی لطفاً».^۲

۱۶۳- هرگز نمازت را ترک نکن؛ الآن میلیاردها نفر زیر خاک،

۱. تحف العقول، ص ۱۷۹.

۲. یه الف بچه، ص ۳۰.

بزرگ‌ترین آرزویشان بازگشت به دنیا است تا بتوانند فقط یک نماز بخوانند.

۱۶۴- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در سفر معراج گروهی را مشاهده کرد که سرهای آنان را با سنگ می‌کوبیدند!!
از جبرئیل سؤال کرد: این‌ها چه کسانی هستند؟!
گفت: این‌ها کسانی هستند که در نماز، سر سنگین بودند.^۱

۱۶۵- موقع نمازش که می‌شد، فرشته‌ی چپ و راست عزای می‌گرفتند که چه کنند؛ «ایک نعبد» را جزو حرف‌های خویش بنویسند یا جزو دروغ‌هایش!

۱۶۶- در کتب پیشینیان آمده است که خداوند فرمود: سه چیز است که هر کس بر آن‌ها محافظت کند به حقیقت بنده‌ی من است و هر که آن‌ها را ضایع کند دشمن من است.
نماز، روزه و غسل جنابت.^۲

۱۶۷- به کار بگویید وقت نماز است، به نماز نگوید کار دارم.^۳

شهید رجایی

۱. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۱۸.

۲. روض الجنان و روح الجنان، ج ۱، ص ۲۴۹.

۳. حبیب و محبوب، ص ۴۷.

۱۶۸- نماز اول وقت چکشی است بر سر نفس، از وقتش که گذشت، چکشی می شود بر سر نماز.

۱۶۹- یکی از جوانان، در دفتر دبیرستان علوی تهران به عنوان یادگاری نوشته بود:
یکی از روزهای سیاه من، آن روزی بود که از خواب بیدار شدم و دیدم آفتاب طلوع کرده و نمازم قضا شده است.^۱

۱۷۰- چو آید میهمانی از برایت
نمایی حرمت و خیزی زجایت
نماز آید نخیزی از چه از جای
نداری حرمتی بهرش تو بر پای

۱۷۱- اولین چیزی که در قیامت مورد حساب و کتاب قرار می گیرد نماز است. پس اگر نماز پذیرفته شد اعمال دیگر نیز پذیرفته می شود و اگر نماز قبول نشود (به خاطر ضایع کردن آن)، اعمال دیگر نیز قبول نمی شود.^۲

۱۷۲- ناسپاسی بزرگی است که کسی در محیط اسلامی زندگی کند و نماز را که برترین وظیفه هر مسلمانی است را بجا نیاورد. چنین

۱. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۱۵۰.

۲. من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۲۰۸.

کسی نزد خدا و نزد بندگان خدا، رو سیاه و در حق خود، مقصر است.^۱
امام خامنه‌ای علیه السلام

۱۷۳- دزدترین دزدها کسی است که از نماز خود بدزدد (آن را به صورت کامل بجانیاورد).^۲
امام علی علیه السلام

۱۷۴- صدای سید به همراه گریه از اتاق می آمد.
«خدا! همین بار مرا ببخش، دیگر قول می دهم نمازم قضا نشود.»
وارد اتاق شدم. در سجده بود، بعد از لحظاتی بلند شد نشست. به پیشانی اش می زد و اشک می ریخت.
با اعتراض گفتم: سید! قضا شدن نماز در یک روز، آن هم ناخواسته که این همه بی تابی ندارد.
سرش را تکان داد و گفت: نمی دانی چه چیزی را از دست داده ایم.^۳

۱. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۶۲.

۲. المحاسن، ج ۱، ص ۸۲.

۳. پر پرواز، ص ۱۱۹.

۱۷۵- کسانی جانشین خوبان شدند که نماز را ضایع کردند و از شهوات و هواهای نفس پیروی کردند پس به زودی مجازات گمراهی خود را خواهند دید.^۱

قرآن کریم

۱۷۶- کسی که نماز را ضایع کند روز قیامت با فرعون و هامان محشور می شود و بر خداست که او را همراه منافقین داخل جهنم کند.^۲

پیامبر اکرم ﷺ

۱۷۷- پرهیزد از پرخوری، که وسیله ی قساوت دل، بیماری، سستی و تبلی در نماز و تباه کننده ی نماز است.^۳

امام علی علیه السلام

۱۷۸- وضع نماز در کشور ما وضع شایسته ی خود را ندارد؛ هنگام نماز بازارها و مغاره ها باز است، ... در آموزش و پرورش، چند هزار گروه سرود داریم ولی اذان گو؟! ... معتاد و شرابخوار را از اداره بیرون می کنیم اما با تارک الصلوة هیچ برخوردی نمی کنیم. چرا باید این گونه باشد.

حجة الاسلام والمسلمین قرائتی

۱. مریم/ ۵۹.

۲. وسایل الشیعه، ج ۴، ص ۳۰.

۳. غرر الحکم و درر الکلم، ص ۱۷۵.

جمع دوستان

۱۷۹- پدید آوردن هویتی به نام مسجد، نخست در قبا و سپس در مدینه، در شمار زیباترین و پرمغزترین ابتکارهای اسلام در آغاز تشکیل جامعه‌ی اسلامی است.^۱ امام خامنه‌ای علیه السلام

۱۸۰- بهترین مکان‌ها اختصاص به نماز دارد. مانند: مسجد الحرام، مسجد النبی، مسجد کوفه و
بهترین انسان‌ها برای خدمت به مسجد انتخاب می‌شوند. مثل: حضرت ابراهیم و اسماعیل ع که مأمور شدند مسجد و خانه‌ی خدا را پاکیزه کنند.^۲

فکر می‌کنید وظیفه‌ی ما نسبت به مسجد چیست؟!

۱۸۱- مسجد:

- ✓ برای طهارت و خود سازی است.
- ✓ اهل مسجد، اهل پاکی و صفا هستند (اگر گاهی کسانی با کارهای ناروا مسجد هم می‌آیند نباید به مسجد و نماز بدبین شد).
- ✓ بنیان و اساس مسجد باید بر اساس تقوا و پرهیزکاری باشد نه ریا و تفرقه و خودنمایی، پس اگر در مسجدی تفرقه و ریا حاکم است ایراد از افراد مسلمان نماست.

۱۸۲- رسول خدا صلی الله علیه و آله از هیچ منزلی کوچ نکرد مگر آنکه در

۱. پیام رهبر انقلاب به نوزدهمین اجلاس سراسری نماز.

۲. بقره/ ۱۲۵.

آنجا، دو رکعت نماز خواند و فرمود: تا این مکان، روز قیامت بر نماز خواندن من گواهی دهد.^۱

۱۸۳- «زرف ارنست رنان» نویسنده‌ی فرانسوی می‌نویسد: بر خلاف سخنان ناروایی که درباره‌ی اسلام شنیده بودم، هر گاه وارد یکی از مسجدهای مسلمانان می‌شدم، صحنه‌های دلپذیر و جذابی را می‌دیدم که به خود می‌لرزیدم و افسوس می‌خوردم که چرا مسلمان نیستیم.^۲

۱۸۴- رسول خدا ﷺ از جبرئیل پرسید: کدام یک از مکان‌ها نزد خداوند محبوب‌تر است؟! خداوند محبوب‌تر است؟!!

جبرئیل گفت: مساجد، و محبوب‌ترین افراد اهل مسجد، کسانی هستند که زودتر از دیگران به مسجد می‌روند و پس از آنان خارج می‌شوند.^۳

۱۸۵- میان مسجد و مراکز آموزشی در هر محل، همکاری و پیوند تعریف شده و شایسته‌ای برقرار گردد. چه نیکوست که دانش‌آموزان برجسته و ممتاز در هر محل، در مسجد و در برابر چشم مردم از سوی امام جماعت، تشویق شوند.^۴

۱. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۹۲.

۲. همان، ص ۹۷.

۳. کافی، ج ۳، ص ۴۸۹.

۴. پیام رهبر انقلاب به نوزدهمین اجلاس سراسری نماز.

۱۸۶- مساجد بازاری از بازارهای آخرت است که کالای آن مغفرت و ارمغان آن بهشت است.^۱
 رسول گرامی اسلام ﷺ

۱۸۷- هرگز در مسجد ضرار، نماز نخوان. بلکه مسجدی که از روز نخست بر تقوا بنیان شده، شایسته است در آن جا نماز بگذاری. در آن جا مردانی هستند که دوست دارند پاکیزه باشند (از نظر روح و جسم)، زیرا خداوند پاکیزگان را دوست دارد.^۲
 قرآن کریم

۱۸۸- در تورات نوشته شده که خداوند مهربان می گوید:
 همانا خانه های من در زمین، مساجد هستند پس خوشا به حال بنده ای که در خانه اش وضو بگیرد پس آنگاه مرا در خانه ام زیارت کند
 آگاه باشید که به راستی، بر زیارت شونده است که زیارت کننده را بزرگ بدارد.
 آگاه باشید بشارت باد بر کسانی که در تاریکی شب به مساجد می آیند، بشارت باد که در روز قیامت با نوری درخشان در صف محشر حضور خواهند یافت.^۳

۱۸۹- مسجد باید رابطه خود را با جوانانی که ازدواج می کنند، با

۱ . امالی شیخ طوسی، ص ۱۳۹.

۲ . توبه / ۱۰۸.

۳ . من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۲۳۹.

کسانی که به موفقیت‌های علمی و اجتماعی و هنری و ورزشی دست می‌یابند ... و حتی با نوزادانی که متولد می‌شوند، برقرار و مستحکم کند.^۱

امام خامنه‌ای علیه السلام

۱۹۰- امیرالمؤمنین علیه السلام فرموده است: هرکس به مساجد رفت و آمد کند یکی از هشت چیز نصیبش می‌شود:

- ✓ برادری خوب و مؤمن،
- ✓ علمی نافع،
- ✓ نشانه و راهنمایی محکم،
- ✓ رحمتی از جانب خدا،
- ✓ کلمه‌ای که او را از گمراهی نجات دهد،
- ✓ کلمه‌ای که او را به سمت هدایت بکشاند،
- ✓ ترک گناه از روی بیم،
- ✓ یا ترک گناه از روی حیا.^۲

۱۹۱- چون روز قیامت شود قومی می‌آیند که صورت‌هایشان مانند ستاره می‌درخشد. فرشته‌ها می‌پرسند: اعمال شما چه بوده؟! می‌گویند: ما همین که صدای اذان را می‌شنیدیم برای وضو حرکت می‌کردیم.

دسته‌ای دیگر می‌آیند که مثل ماه درخشانند. ملائکه می‌پرسند: اعمال

۱. پیام رهبر انقلاب به نوزدهمین اجلاس سراسری نماز.

۲. الخصال، ج ۲، ص ۴۰۹.

شما چه بوده؟!

می‌گویند ما قبل از اذان، وضو می‌گرفتیم.
گروهی دیگر می‌آیند که صورت‌هایشان مانند خورشید می‌درخشد.
آن‌ها می‌گویند: ما اذان را در مسجد می‌شنیدیم.^۱

۱۹۲- همیشه نور عجیبی، میان مسجدهاست

و حسّ ناب و غریبی، میان مسجدهاست
ز هر طرف که بینی فرشته می‌آید
چه عطر و بوی عجیبی میان مسجدهاست
به گوش خویش شنیدم شبی که دل می‌گفت:
چه قلب‌های نجیبی میان مسجدهاست

روح الله مال میر

۱۹۳- مردی از امام صادق علیه السلام پرسید: مسجدی در همسایگی ما
قرار دارد، من در خانه، نماز را طول بدهم بهتر است یا در مسجد به
جماعت بخوانم؟!
امام علیه السلام در جواب فرمود: با جماعت نماز بخوان و از نماز فرادای
طولانی پرهیز.^۲

۱. ۳۱۳. سخن درباره نماز، ص ۲۶.

۲. وسائل الشیعه، ج ۸، ص ۴۳۰.

بفرمایید نماز

۱۹۴- «ویل دورانت» می‌نویسد: چه خوش آهنگ است صدای مؤذن در گوش مسلمان و غیر مسلمان که این جان‌های محبوس در پیکر خاکی را از فراز هزاران مسجد دعوت می‌کند که به سوی بخشنده زندگی و عقل، توجه کنند.^۱

۱۹۵- وقتی غم و اندوهی به شما رو می‌آورد چرا نمی‌روید وضو گرفته و به مسجد بروید پس دو رکعت نماز بخوانید و از خداوند رفع مشکل و اندوه خود را بخواهید، مگر نشنیده‌اید که خداوند می‌فرماید: «وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ»^۲
از صبر و نماز کمک بگیرید.^۳

امام صادق علیه السلام

۱۹۶- خدای مهربان به حضرت موسی علیه السلام فرمود: ای موسی! کاری کن مردم مرا دوست داشته باشند!
موسی علیه السلام پرسید: خدایا! چه کاری انجام دهم تا بندگان تو را دوست داشته باشند؟! خداوند فرمود: نعمت‌هایی که با آن‌ها داده‌ام را به یادشان بیاور.^۴

۱۹۷- خداوند به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: خانواده‌ات را به نماز امر

۱. نماز از دیدگاه دانشمندان و متفکران، ص ۳۰.

۲. بقره/ ۴۵.

۳. وسایل الشیعه، ج ۸، ص ۱۳۸.

۴. الامالی (للطوسی)، ص ۴۸۴.

کن و بر آن استقامت و شکیبایی ورز.^۱

پس برای دعوت به نماز:

✓ باید گفت و اصرار کرد.

✓ ابتدا از نزدیکان شروع کنیم.

✓ دعوت یک فرآیند طولانی است که نیاز به صبر و استقامت دارد.

۱۹۸- مسئولان ورزش کشور، محیط ورزش را با یادآوری و اقامه نماز، روح بخشند و در تعیین وقت مسابقات ورزشی، ساعت نماز را فارغ و زمین و زمان را آماده برگزاری نماز کنند.^۲ امام خامنه‌ای علیه السلام

۱۹۹- «پروردگارتان را بپرستید که شما را آفریده»^۳

نعمت وجود، نعمتی است که همه‌ی ما از آن برخورداریم؛ آن هم

اشرف موجودات، یعنی انسان!

«خداوندی که زمین را بستر شما و آسمان را همچون سقفی بالای

سر شما قرار داد.»^۴

نعمت زمین و سفتی و نرمی آن در قسمت‌های مختلف، همه از

نعمت‌های خداست که برای راحتی بندگانش قرار داده است. راستی!

آیا شما از سرعت حرکت زمین خبر دارید؟! با این سرعت بالا

۱. طه/ ۱۳۲.

۲. پیام رهبر انقلاب به هفتمین اجلاس نماز.

۳. بقره/ ۲۱.

۴. بقره/ ۲۲.

چگونه زمین، ما را با آرامش، روی خودش حمل می‌کند!
 «و از آسمان، آبی فرو فرستاد و به وسیله‌ی آن میوه‌ها را پرورش داد
 تا روزی شما باشند.»^۱

اگر نعمت باران نبود چه می‌کردیم؟! آیا از زندگی، خوراک و طبیعتی
 باقی می‌ماند!!

به راستی! چه کسی جز خدا، باران را نازل می‌کند؟!
 آیا تا به حال فکر کرده‌اید چگونه از یک خاک و یک آب، ده‌ها نوع
 میوه و گیاه تولید می‌شوند؟!
 و این خدای مهربان در پایان این آیه می‌فرماید:

«چنین پروردگاری شایسته و لیاقت پرستش را دارد.»

۲۰۰- یکی از علما می‌گوید: در سفر به فرانسه از خانمی که مسلمان
 شده بود پرسیدم چگونه مسلمان شدید؟!
 گفت: من سال‌ها مقیم الجزایر بودم. یک روز از جاده‌ای عبور می‌کردم
 دیدم کسی روبه سمتی ایستاده و حرکاتی انجام می‌دهد. کنجکاوشدم
 لذا از دیگران پرسیدم، گفتند نماز می‌خواند. سراغش رفتم و پرسیدم:
 چه می‌کنی؟! چه می‌گویی و چه می‌خواهی؟! وقتی متوجه شدم که
 در اسلام ارتباط با خالق این اندازه آسان است، تکان خوردم و این
 علت مسلمان شدن من بود.^۲

۱. همان.

۲. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۲۱۱.

۲۰۱- برای دعوت دیگران به نماز:

اول: باید خودمان اهل عمل باشیم و نمازمان را اول وقت بخوانیم.
دوم: با محبت دعوت کنیم نه با اخم و ناراحتی و زورگویی.
سوم: قبل از دعوت او، با او رابطه‌ای دوستانه برقرار نماییم.
چهارم: نعمت‌های زیادی که خداوند به ما و او داده است را با زبانی
گویا متذکر شویم.

۲۰۲- یکی از سربازان که از خانواده‌ای غیر مذهبی بود نماز
نمی‌خواند. او در عملیات والفجر ۸ شهید شد.

همه تعجب کرده بودیم اما وقتی به یادداشت‌هایش مراجعه کردیم
چیزهایی نوشته بود که تکان دهنده بود. او نوشته بود: «چند شب
قبل از عملیات، از رزم شبانه که برگشتیم، چون خسته بودیم من
دراز کشیدم که استراحت کنم اما بقیه‌ی رزمندگان مشغول خواندن
نماز شدند. در آن لحظه احساس کمبود کردم و حس کردم خیلی
با آن‌ها فاصله دارم. گریه‌ام گرفت و در همان لحظه با خدا عهد
بستم که همیشه نمازم را بخوانم. بلافاصله وضو گرفتم و کنار یکی از
رزمندگان که خیلی دوستش داشتم مشغول نماز شدم.
آن شب، شب آشتی با خدا بود.^۱

۲۰۳- خداوند کریم و مهربان می‌فرماید: «قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَ أَقِمُوا

۱. زیر این حرف‌ها خط بکشید، ص ۹۷.

الصَّلَاةُ»؛

از این آیه به دست می‌آید که یکی از راه‌های دعوت دیگران به کار خیر، رفتار و گفتار نیک است.

۲۰۴- اگر هنوز در میان کسان و نزدیکان و دوستان شما جوانان،

کسی هست که خود را از فیض نماز محروم کرده باشد، او را از این گناه بزرگ و خسارت عظیم بازدارند و این کار را با زبان خوش و رفتار حکیمانه انجام دهند.^۲

امام خامنه‌ای رحمته الله علیه

۱. بقره/۸۳.

۲. پیام رهبر انقلاب به پنجمین اجلاس نماز.

۲۰۵- بدترین راه دعوت دیگران به نماز، گیر دادن است. پدر و مادر نباید در این امر سخت گیری کنند بلکه با محبت و تشویق می توانند راه بهشتی شدن فرزندان خود را هموار سازند.

پیامبر اکرم ﷺ فرمود: خداوند رحمت کند پدر و مادری را که فرزندان را در کارهای خوب یاری کنند.

پرسیدند: یعنی چگونه کمک کنند؟! حضرت فرمود: سخت گیری نکنند و عمل اندک آن ها را قبول کنند.^۱

۲۰۶- دکتر «توماس هایس لوب»:

مهم ترین مطلبی که من در طول چندین سال تجربه به دست آورده ام این است که بهترین وسیله برای درمان بی خوابی نماز است. نماز بهترین وسیله ای است که تا کنون برای توسعه ای اطمینان و تسکین اعصاب و آسایش و نشاط، شناخته شده که زمینه ی بی خوابی را برطرف می گرداند.^۲

۲۰۷- حضرت لقمان عليه السلام در دعوت فرزندش به نماز با کمال عظوفت و مهربانی می گوید:

پسر عزیزم! نماز را به پادار.^۳

قرآن کریم

۱. کافی، ج ۶، ص ۵۰.

۲. نماز از دیدگاه دانشمندان و متفکران، ص ۲۴.

۳. لقمان/ ۱۷.

۲۰۸- کاسه‌ی شبنم به دست، لاله می‌گیرد وضو
 بیدها گرم نماز، بادها درهای و هو
 سرو سر خم می‌کند، غنچه لب و امی کند
 در میان شاخه‌ها، باد غوغا می‌کند
 شاخه‌ها گل می‌کنند لَحظه‌ی سبز دعا
 دست‌ها پل می‌زنند، بین دل‌ها و خدا

قیصر امین پور

۲۰۹- در پشت صفحه‌ی اول قرآنی که از شهید مدرس رحمته الله به یادگار
 مانده، خطاب به نوه‌اش نوشته شده:
 ای فاطمه! تو را به سه خصلت توصیه می‌کنم:
 ✓ نماز و قرآن را بخوان،
 ✓ برای پدر و مادرت دعا کن،
 ✓ در زندگی، قناعت داشته باش.^۱

۲۱۰- علمای اهل سنت نزد علامه‌ی امینی رحمته الله آمده و از ایشان
 پرسیدند: در حالات علی علیه السلام آمده است که بعضی شب‌ها هزار رکعت
 نماز می‌خوانده است در حالی که این کار ممکن نیست!!
 علامه به آنان گفت: امشب به منزل من بیاوید تا برای شما ثابت کنم چنین
 چیزی امکان دارد.
 آن‌ها به منزل علامه آمدند و ایشان از اول شب مشغول نماز شده و تا اذان
 صبح هزار رکعت نماز خواند.^۲

۱. نماز خوبان، ص ۴۸.

۲. همان، ص ۱۳۰.

محرمانه

۲۱۱- مردی خدمت پیامبر اکرم ﷺ شرفیاب شد و عرض کرد:
ای رسول خدا! گناهانم بسیار است و اعمال نیکم اندک، چه کنم؟!
حضرت فرمود: بسیار سجده کن، زیرا سجده گناهان را می‌ریزد
چنانچه باد برگ درخت را می‌ریزد.^۱

۲۱۲- ایستادن رو به قبله یادآور ارزش‌های بسیاری است:
مکه

شکجه گاه‌بلال،

قربانگاه اسماعیل،

زادگاه علی بن ابی طالب،

پایگاه قیام حضرت مهدی،

۱. بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۱۶۲.

محل آزمایش ابراهیم و اسماعیل
و عبادتگاه تمام انبیاء و اولیاست.
چه زیباست در شروع نماز به یاد این ارزش‌ها باشیم.

۲۱۳- شخصی از امام علی علیه السلام پرسید: مقصود از راست نگه داشتن گردن در رکوع چیست؟!
حضرت فرمود: یعنی خدایا! به فرمان توأم و به تو ایمان دارم گر چه با تیغ، گردنم را بزنی.^۱

۲۱۴- در تفسیر «غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ»^۲، آمده است:
أ- غضب شدگان عبارتند از یهود، نصارا و ناصبی‌ها (دشمنان اهل بیت علیهم السلام).

ب- گمراهان عبارتند از مسیحیان و کسانی که از علی علیه السلام پیروی نکردند.^۳
و ما روزی ۱۰ بار در نماز، عاجزانه از خدا می‌خواهیم که ما را از این افراد و گروه‌ها قرار ندهد.

۲۱۵- بالا بردن دست‌ها در آغاز نماز برای گفتن «الله اکبر» درست
حالت اسیر را نشان می‌دهد که صلاح و مصلحت خود را خوب

۱ . بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۱۱۶.

۲ . حمد / ۷.

۳ . تفسیر نور الثقلین، ذیل آیه شریفه.

فهمیده و دانسته است که تنها راه سلامت، تسلیم و اطاعت بی چون
چرا از معبود است.^۱

۲۱۶- علامه‌ی طباطبائی رحمته الله علیه می‌گوید: به «هانری کربن» گفتم: در
دین اسلام تمام زمین‌ها و مکان‌ها محل عبادت هستند و اگر فردی
بخواهد نماز یا قرآن بخواند در هر جایی می‌تواند به این مشغول شود؛
اما اگر فردی از مسیحیان در نیمه‌ی شب خواست با خدای خویش
راز و نیاز کند، چه می‌کند؟! او باید صبر کند تا روز یکشنبه، کلیسا را
باز کنند و او بتواند با خدای خویش راز و نیاز کند.

هانری کربن فرانسوی گفت: بله این اشکال در مسیحیت وارد است!!^۲

۲۱۷- «الله اکبر» یعنی خدا بزرگ است و کسی که خداوند در نزدش
بزرگ شد، همه چیز را کوچک خواهد دید.
درست مثل کسی که سوار هواپیما شده و همین‌طور بالا می‌رود، هر
چه پرواز بالاتر باشد، زمین کوچک‌تر جلوه می‌کند.^۳

۲۱۸- یکی از اسرار نماز، تشکر از خداست و خدا دوست دارد
همان‌طوری که گفته از او تشکر کنیم.

۱. سلوک باران، ص ۵۲.

۲. نماز خوبان، ص ۱۳.

۳. ۱۱۴ نکته درباره نماز، ص ۷۶.

۲۱۹- سر سجده، دوری از تکبر است.

حضرت نوح علیه السلام به خداوند عرض کرد: اگر ابلیس توبه کند قبول می‌کنی؟!

خطاب آمد: اگر بر قبر آدم سجده کند توبه او را می‌پذیرم.
وقتی شیطان این را شنید، گفت: آن وقت که آدم زنده بود بر او سجده نکردم حالا که مرده است سجده کنم؟!^۱

۲۲۰- برای زیاد شدن رزق و روزی، امام صادق علیه السلام سفارش کرده‌اند در سجده‌ی نماز واجب این ذکر را بخوانید:
«يَا خَيْرَ الْمَسْئُولِينَ وَيَا خَيْرَ الْمُعْطِينَ أَرْزُقْنِي وَأَرْزُقْ عِيَالِي مِنْ فَضْلِكَ فَإِنَّكَ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ»^۲

۲۲۱- مردی از امام علی علیه السلام پرسید: معنای بالا بردن دست‌ها در نماز هنگام گفتن تکبیر چیست؟!
حضرت فرمود: یعنی خدا بزرگ‌تر، یکتا و بی‌همتا است، مانند ندارد، با دست لمس نمی‌شود و حواس پنج‌گانه او را در نمی‌یابد.^۳

۲۲۲- از امام علی علیه السلام تفسیر «الله» در «بسم الله» را پرسیدند
حضرت فرمود: «الله» همان کسی است که همه آفریدگان، هنگام

۱. تفسیر منهج الصادقین، ج ۱، ص ۱۵۵.

۲. وسایل الشیعه، ج ۶، ص ۳۷۲.

۳. من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۳۰۶.

پیوند همگانے

۲۲۵- رسول مهربانی ﷺ فرمود: جبرئیل و هفتاد هزار فرشته‌ی دیگر نزد من آمدند و گفتند:
ای محمد! هر که دوست دار نماز جماعت باشد خدای متعال و ملائکه او را دوست خواهند داشت.^۱

۲۲۶- در سفر معراج نبی مکرم اسلام ﷺ فرشته‌ای عجیب را دیدند که مسئول شمارش قطرات باران بود. حضرت از او پرسید: آیا چیزی هست که از شمارش ثوابش عاجز باشی؟!
فرشته گفت: من از شمارش دو چیز عاجز هستم، یکی ثواب نماز جماعت و دیگری ثواب صلوات بر شما.

۲۲۷- «مستر همفر» جاسوس انگلیسی می‌نویسد: باید اساس هر گونه نماز جماعتی را با اشاعه‌ی اتهامات به ائمه‌ی جمعه و جماعات بر هم زد و از استقبال مردم از آن کاست.^۲

۲۲۸- خدا وعده داده است که سه نفر را بدون حساب وارد بهشت کند و شفاعت هر کدام از آنان را دربارهی هشتاد هزار نفر بپذیرد؛ آنان عبارتند از:
مؤذن، امام جماعت و کسی که وضو گرفته و به مسجد برود و نمازش

۱. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۳۲.

۲. دانستیهای لازم از نماز، ص ۱۷۲.

را به جماعت بخواند.^۱

۲۲۹- هنگام ظهر که می شود چنان به سمت مسجد بروید که افراد تارک الصلوة ببینند اگر آنها نیابند مایه آبروریزی است و (مجبور شوند) جایی پنهان شوند.^۲
امام رضا علیه السلام

۲۳۰- امام علی علیه السلام فرمود: اگر نماز صبح را به جماعت بخوانم در نظرم محبوب تر از عبادت و شب زنده داری تا صبح است.^۳

۲۳۱- مفتی اعظم مصر می گوید: یکی از مستشرقین مشهور، در قاهره بود. روزی از یکی از مساجد بازدید کرد، ناگهان دیدم چهره اش تغییر کرد، پرسیدم: مشکلی پیش آمده؟! گفت: هیبت و عظمت این نماز و عبادت، تتم را لرزاند و از این همه هماهنگی و اتحاد تعجب کردم.^۴

۲۳۲- کسی که نماز جماعت را ترک کند دعایش مستجاب نمی شود.^۵
پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله

۱. مستدرک الوسائل، ج ۶، ص ۴۹۹.

۲. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۷۶.

۳. بحار الانوار، ج ۸۵، ص ۱۷.

۴. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۱۱۵.

۵. همان، ص ۱۴۷.

۲۳۳- به خاطر انجام هفت کار، حضرت جبرئیل آرزو داشت از فرزندان آدم باشد. یکی از آنها خواندن نماز جماعت است.^۱

۲۳۴- به خاطر برگزاری نماز جماعت، فرمانده عراقی دستور داده بود یک هفته در آسایشگاه را باز نکنند. روز هشتم، سربازان عراقی در را باز کرده و وحشیانه به ما حمله کردند. بعد هم ما را بیرون بردند و پنج نفر، پنج نفر روی زمین نشاندهند. هر سرباز با یک کابل برق که نوک آن با فلزی پرس شده بود بالای سرمان آماده بود و با دستور فرمانده، شروع به زدن کرد. صدای شیون و زاری، سراسر اردوگاه را پر کرده بود. کمتر اسیری بود که تنش خونی نشده باشد، بعضی‌ها هم بی‌هوش روی زمین افتاده بودند. آخر کار هم، فرمانده عراقی فریاد کشید و گفت:

«این پاداش کسی است که در ارتش عراق، نماز جماعت می‌خواند.»^۲

۲۳۵- نماز جماعت برای انسان بهتر است از چهل سال نماز در خانه. پرسیدند: نماز یک روز؟! فرمود: بلکه یک نماز.^۳

پیامبر نور و رحمت ﷺ

۲۳۶- اگر چندین چراغ در یک جا روشن باشد و یکی از آنها

۱. نصاب، ص ۲۶۹.

۲. زیر این حرفها خط بکشید، ص ۳۱.

۳. جامع الاخبار، ص ۷۷.

خاموش شود، آن جا تاریک نمی شود و چراغ دیگر را نیز می توان با آن ها روشن کرد. ولی اگر هر یک از چراغ ها در یک اتاق در بسته روشن باشد نور کمی در آن جا وجود دارد و اگر آن چراغ خاموش شود آن اتاق تاریک می شود.

انسان ها نیز همین گونه اند. در کنار یکدیگر که هستند از انرژی مثبت جمعیت استفاده می کنند، شاداب هستند و از آرامش خاصی برخوردار می شوند و شاید خداوند به خاطر حضور افراد پاک و شایسته که همچون چراغ فروزان هستند ما را نیز مشمول رحمت خاصی خودش گردانید.

۲۳۷- بعضی از آداب نماز جماعت عبارتند از:

- ✓ مرتب و منظم بودن صف ها و دوش به دوش یکدیگر ایستادن،
- ✓ پر کردن جاهای خالی در صفوف نماز جماعت،
- ✓ قرار گرفتن در صف اول و در نزدیکی امام،
- ✓ در سمت راست امام قرار گرفتن،
- ✓ هماهنگی با امام جماعت در نماز،
- ✓ تشکیل ندادن صف جداگانه در صورت وجود جای خالی در

۱. توضیح المسائل مراجع، مسأله ۱۴۸۳.

۲. همان، مسأله ۱۴۸۳.

۳. مستدرک الوسائل ج: ۶ ص: ۴۶۱

۴. الکافی ج: ۳ ص: ۳۷۳

۵. مستدرک الوسائل، ج: ۶، ص: ۴۹۲

صف‌های دیگر^۱،

✓ انتظار کشیدن برای نماز جماعت^۲ و سعی برای درک تکبیر اول

امام جماعت^۳،

✓ خارج نکردن بچه‌ها از صف‌ها^۴ (به جز صف اول که مکروه

است بچه‌ها بایستند)^۵،

✓ بلند شدن برای نماز با شنیدن «قد قامت الصلاة»^۶،

✓ آهسته گفتن ذکرهای نماز^۷.

۲۳۸- صف‌های پرشکوه جماعت اگر نبود

گل‌های انقلاب چنین پرثمر نبود

اندر جهان اگر نبود تارک الصلوه

حاجت به خلق دوزخ و نار سقر نبود

گر این فریضه ترک نمی‌گشت بی‌گمان

از منکرات در همه عالم اثر نبود

سید مرتضی نوری خراسانی

۱. توضیح المسائل مراجع، مسأله ۱۴۸۸

۲. العروه الوثقی (للسید الیزدی) ج: ۱ ص: ۸۰۸.

۳. مستدرک الوسائل ج: ۶ ص: ۴۴۵

۴. الکافی ج: ۳ ص: ۴۰۹

۵. العروه الوثقی (للسید الیزدی) ج: ۱ ص: ۸۰۸.

۶. توضیح المسائل مراجع، مسأله ۱۴۸۴.

۷. همان، مسأله ۱۴۸۹

۲۳۹- نماز جماعت و اجتماع برای نماز، برای این قرار داده شده است که نمازگزار از بی نماز شناخته شود، و افرادی که مواظبت بر وقت نماز دارند از کسانی که وقت نماز را ضایع می‌کنند شناخته شوند.^۱

۲۴۰- ملا عباس تربتی رحمته الله علیه از علمای قدیم و صاحب نفس با عده‌ای عازم مشهد بود که برف و کوران، آن‌ها را به قهوه‌خانه‌ای در بین راه کشاند. قبل از ایشان، چهار جوان به همراه چند خانم وارد قهوه‌خانه شده و مشغول آواز و رقص بودند. ملا عباس همین که وارد شد به سمت سکویی که خالی بود رفت و طوری رفتار کرد که گویی آن‌ها را ندیده است.

چون وقت نماز رسیده بود بعد از لحظاتی به نماز ایستاد و چهار نفر همراه ایشان نیز به نماز ایستادند. صاحب قهوه‌خانه هم آمد و به آن‌ها ملحق شد. در بین نماز نیز بعضی از افرادی که مشغول تماشای عیاشی آن چند نفر بودند خود را به نماز جماعت رساندند. بعد از نماز هیچ اثری از رقاصه‌ها نبود.^۲

۲۴۱- کسی که محافظت و مداومت بر نماز جماعت کند و سعی کند هر جا باشد در نماز جماعت شرکت نماید، در قیامت همراه با نخستین گروه بهشتیان، مانند برق سریع و درخشان از روی صراط

۱. وسائل الشیعه، ج ۸، ص ۲۹۳.

۲. فضیلت‌های فراموش شده، ص ۱۱۷ (با اندکی تصرف).

می‌گذرد و برای هر شبانه روز که مواظبت بر نماز جماعت داشته باشد، ثواب شهید برای او داده می‌شود.^۱

پیامبر اکرم ﷺ

۲۴۲- بهتر آن باشد که سرِ دلبران

گفته آید در حدیث دیگران

دانشمند شهیر اروپائی آقای «هیل» می‌گوید:

هر کسی به هنگام نماز جماعت، اجتماع مسلمانان را مشاهده کند که برای نماز صف بسته‌اند و با نظام خاصی در کمال وقار و با طرز حیرت‌انگیزی رکوع و سجود می‌کنند، به شگفتی در می‌آید، و آثار تربیتی آن را در روان مسلمین از همان روزهای نخستین درک خواهد نمود. کافی است که ما نقش نماز را مورد بررسی قرار دهیم که چه تأثیر مهمی در بیدار کردن روح نظم و حفظ نظام داشته است ... همین نظم مسلمانان در نماز، روح وحدت و یگانگی را در میان مسلمانان زنده کرده، برادری، مساوات و برابری و دستاوردهای اجتماعی اسلام را عملاً ایجاد می‌نموده است.

(این دانشمند مشهور اروپائی، قبلاً از رهبران حزب کمونیست بود که پس از تحقیق دین مسیحیت را برگزید و سپس در پی تحقیقات عمیق، به دین اسلام مشرف گردید).^۲

۱. ثواب الاعمال، ص ۲۹۱.

۲. اسلام از دیدگاه دانشمندان، ج ۱، ص ۳۴.

کجا با این عجله!؟

۲۴۳- دعا کردن پس از خواندن نماز واجب، از خواندن نماز مستحبی بهتر است^۱، و پیامبر مهربانی صلی الله علیه و آله فرموده: بعد از هر نماز واجب دعایی مستجاب دارید.^۲

۲۴۴- خواندن تعقیبات بعد از نماز، تأثیرش برای وسعت رزق و روزی از کار کردن، بیشتر است.^۳
امام صادق علیه السلام

۲۴۵- شیطان درونم اصرار کرده بیا برویم گناه کنیم!
گفتم برویم ...
اما ضایع شدیم و برگشتیم.
یاد دعای بعد از نماز افتادم: «خدایا نگذار گناه کنم ...».^۴

۲۴۶- هر کس بعد از نماز واجب، تسبیح حضرت فاطمه زهرا (س) را بجا آورد، تمامی گناهانش آمرزیده می شود.^۵
امام صادق علیه السلام

۲۴۷- تسبیحات حضرت زهرا علیه السلام، ۳۴ مرتبه «الله اکبر»، ۳۳ مرتبه «الحمد لله» و ۳۳ مرتبه «سبحان الله» است که باید آهسته و شمرده شمرده، با توجه به معانی آن گفته شود. در این خصوص به جریانی

۱. کافی، ج ۳، ص ۳۴۲.

۲. امالی مفید، ص ۱۱۸.

۳. وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۴۲۹.

۴. از من به نزدیکتر، ص ۸.

۵. بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۳۳۲.

اشاره می‌کنیم.

برای نماز جماعت راه افتادم. خیابان شلوغ بود. پرسیدم چه خبر است؟! گفتند: شاه‌زنش قصد زیارت دارند اینجا ایستاده‌ایم تا آن‌ها را ببینیم. گفتم بیا بید به نماز برویم، کسی اعتنا نکرد. وارد مسجد شدم هیچ‌کس نبود. سراغ خادم رفتم تا با او نماز جماعت بخوانم دیدم او هم رفته است.

دلم شکست که چرا مردم نسبت به نماز

دعا کردم خدایا! یک نفر را بفرست تا نماز جماعت بخوانیم. دیدم

آقای وارد مسجد شد و در محراب ایستاد. ناخواسته به او اقتدا کردم. نمازش تمام شد اما نماز او نماز انسان‌های عادی نبود. بعد از نماز، بسیار آرام و آهسته و باطمینان خاصی تسبیحات را گفت. تسبیحات که تمام شد دیدم کسی نیست.

آیه الله نمازی رحمته الله علیه

۲۴۸- اگر کسی نمازش را بخواند و بعد از آن دعایی نکند و نماز را ترک کند، از جانب خدا ندا می‌آید آیا این بنده با ماکاری نداشت؟! آیا از ما خواسته‌ای نداشت؟! آیا نمی‌داند که برآورده کردن خواسته‌هایش به دست من است؟!^۱

امام صادق علیه السلام

۲۴۹- امام سجاد علیه السلام در مناجاتش درخواست می‌کند: پروردگارا! یاد پدر و مادرم را پس از هر نماز از خاطر من نبر. (تا برای آنان دعا کنم و برایشان از تو آمرزش خواهم)^۲

۲۵۰- امام صادق علیه السلام فرمود: ما فرزندانمان را امر می‌کنیم به گفتن تسبیح فاطمه زهرا علیه السلام، چنانچه دستور می‌دهیم آنان را به نماز خواندن، پس همانا اگر کسی بر آن مداومت داشته باشد عاقبت به خیر می‌شود.^۳

۱. بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۳۲۳.

۲. صحیفه سجادیه، دعای ۲۴، (دعا برای پدر و مادر).

۳. کافی، ج ۳، ص ۳۴۳.

۲۵۱- سجده شکر بعد از نماز از لازم‌ترین و واجب‌ترین مستحبات است، چراکه:

- ✓ نماز را کامل می‌کند،
- ✓ خداوند را راضی می‌کند
- ✓ و ملائکه را به تعجب می‌آورد.^۱

امام صادق علیه السلام

۲۵۲- سؤال: اگر دعا و تسبیحات خوب است پس چرا در برخی از مساجد تکبیر می‌گویند؟!

۱. وسائل الشیعه، ج ۷، ص ۶.

یکی از تعقیبات نماز دعا کردن است و بهترین دعا آن است که در حق دیگران باشد و نیز یکی دیگر از تعقیبات، لعن فرستادن و نفرین کردن است.^۱

تکبیری که بعد از نماز گفته می‌شود هم مصداق دعا برای دیگران است (دعا برای انقلاب، رهبری و رزمندگان اسلام) و هم نفرین به دشمنان اسلام (مرگ بر آمریکا، اسرائیل و...).

۲۵۳- امام باقر علیه السلام می‌فرماید: بعد از تمام شدن نماز واجب، از جای حرکت مکن مگر اینکه بر بنی امیه لعنت بفرستی.^۲

۲۵۴- باز متن شعرم آواز خداست
بافصل مثنوی بی‌انتهاست
باز باید در ثنایی ایـن چنین
حمدُ الله خواند و رب العالمین

علی‌شاهرخی فلسفی

۲۵۵- یکی از تعقیبات که بسیار سفارش شده، خواندن سوره‌ی توحید بعد از هر نماز واجب است و امام صادق علیه السلام می‌فرماید کسی که آنرا بخواند، خیر دنیا و آخرت برایش جمع می‌شود و گناهان خودش و پدر و مادرش و فرزندانش بخشیده می‌شود.^۳

۱. وسایل الشیعه، ج ۶، ص ۴۶۲.

۲. همان.

۳. کافی، ج ۲، ص ۶۲۲.

مسیر انحرافے

۲۵۶- مردی خدمت رسول خدا ﷺ آمد و درخواست نصیحت کرد. حضرت فرمود: نماز را از روی عمد ترک مکن، زیرا کسی که نماز را عمداً ترک کند ملت اسلام از او بی زار است.^۱

۲۵۷- کسی که:

- ✓ نماز صبح را نخواند (عمدی)، قرآن از او بی زار است.
- ✓ ظهر را نخواند پیامبران ﷺ از او بی زار هستند.
- ✓ عصر را نخواند، فرشتگان از او بی زار هستند.
- ✓ مغرب را نخواند، دین از او بی زار است.
- ✓ عشاء را نخواند، خداوند از او بی زار است.^۲ پیامبر اکرم ﷺ

۲۵۸- همه هستی، در نمازند،

بی نماز،

برگ جدا افتاده از درخت هستی است.

۲۵۹- کسی که نماز را ترک کند بوی بهشت به مشامش نخواهد رسید.^۳

پیامبر اکرم ﷺ

۲۶۰- انسان برای زنده ماندن، به تپش قلب نیاز دارد. اگر قلب از

۱. کافی، ج ۳، ص ۴۸۸.

۲. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۸۸.

۳. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۱۰۴.

حرکت بایستند مرگ فرامی‌رسد.

برای روح انسان هم خدا قلبی قرار داده است؛
نماز مانند تپش قلب، برای ایمان است که بدون آن، ایمان زنده نخواهد
ماند.

و وقتی قلب روح مُرد، انسان قسی القلب می‌شود.

۲۶۱- هنگام ظهر، هر موجودی در آسمان و زمین است خدا را تسبیح
می‌کند و درهای آسمان گشوده می‌شود و دعا به اجابت می‌رسد. و
چون خداوند خواست که امت من در این کارها شریک باشند، نماز
ظهر را بر آنان واجب کرد.^۱
حال که چنین است، انسان نباید وصله ناهم‌رنگ موجودات باشد.

۲۶۲- نماز بهترین عمل است؛ چرا که انسان را در راهی می‌اندازد که
او را برای آن آفریده‌اند، و این، هنر نماز است. پس بی‌نماز در راه نیست؛
دور از قافله، در صحرای سرگردانی، بیراهه می‌پیماید و چون پشت به
مقصد دارد، هر چه بیشتر می‌رود، دورتر می‌شود.^۲

۲۶۳- بهشتیان از جهنمیان سؤال می‌کنند چه چیزی شما را به دوزخ
وارد ساخت؟!

۱. روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، ج ۱، ص ۲۴۶.

۲. لحظه دیدار نزدیک است، ص ۶۵.

قرآن کریم.

اهل جهنم می گویند: ما از نماز گزاران نبودیم.^۱

۲۶۴- در تو

بهارى

برای بوییدن

پاییزی

برای بوسیدن نیست

بی نماز

باغی بی فصل است.

عبدالعظیم صاعدی

۲۶۵- از امام صادق علیه السلام پرسیدم گناهان کبیره کدامند؟!

امام فرمود: ۱- کفر به خدا، ۲- قتل انسانی، ۳- عاق والدین، ۴- ربا خواری، ۵- خوردن مال یتیم، ۶-...

به امام عرض کردم: چرا ترک نماز را جزء گناهان کبیره به حساب نیاوردید؟!

امام فرمود: اولین چیزی که گفتم، چه بود؟! گفتم: کفر.

حضرت فرمود: ترک کننده نماز، کافر است.^۲

۲۶۶- حرکت ماهی ها تماشایی است. اول خود را خم و راست کرده و

۱. مدثر / ۴۰ - ۴۳.

۲. وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۳۲۲.

بعد قامت کشیده، سپس حرکت می‌کنند. این خم و راست‌ها اگر نباشد ماهی‌ها قفل شده، قدم از قدم بر نمی‌دارند و نماز برای هر یک از ما چیزی شبیه همان خم و راست شدن است. انسان بی‌نماز در نیای معنویت حرکتی ندارد، آن قدر می‌ماند تا بگردد...^۱

۲۶۷- ادعای عشق به خدا، از کسی که سجاده دل‌تنگ حضور اوست؛ پذیرفتنی نیست...
نماز نجوای عاشقانه با محبوب است....

۲۶۸- روزی برادرم جبرئیل نزد من آمد. در حال صحبت کردن بودیم که صدای هولناکی آمد، حال جبرئیل عوض شد!! پرسیدم: این چه صدایی بود؟!

جبرئیل علیه السلام فرمود: ای محمد! خدای متعال در دوزخ چاهی آفریده که اندازه‌ی آن چاه، مسافت سیزده هزار سال است! سنگ سیاهی در چاه انداخته بودند که امروز آن سنگ به ته چاه رسید.

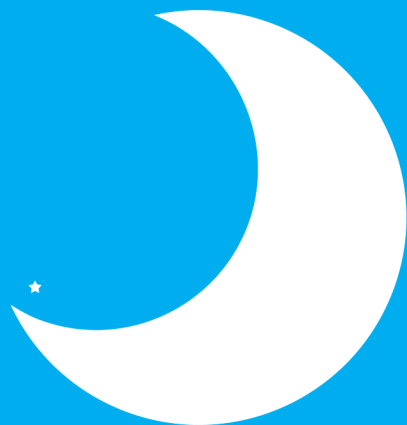
سؤال کردم: این چاه برای چه کسانی است؟! جبرئیل جواب داد: برای بی‌نمازان و شراب‌خواران.^۲

۲۶۹- آنان که در برابر عظمت خدا، رکوع و سجود نکنند، در برابر بندگانی مانند خود، حقیرانه به خاک خواهند افتاد. استاد جواد محدثی

۱. سلوک باران، ص ۵۰.

۲. داستانهای از نماز، ۸۷.

نسیم سحر

هر گنج سعادت که خدا داد به حافظ
از یمن دعای شب دورد سحری بود

۲۷۲- آیه الله مرعشی نجفی رحمته الله در وصیت نامه اش می نویسد:
سجاده ای که ۷۰ سال بر روی آن نماز شب به جا آوردم با من دفن
شود.^۱

۲۷۳- همه چشم ها در قیامت گریانند، مگر سه چشم:
✓ چشمی که از آنچه خدا حرام کرده بر هم نهاده شود (بسته شود)،
✓ چشمی که در شب، به خاطر عبادت (نماز شب) بیدار بماند،
✓ چشمی که از خوف خدا در دل شب، گریه کند.^۲ امام صادق علیه السلام

۲۷۴- یک سال در قم برف زیادی آمده بود. امام رحمته الله نصف شب
می آمد کنار حوض مدرسه و به هر زحمتی بود یخ آن را می شکست،
وضو می گرفت و می رفت در یکی از کلاس های مدرسه، مشغول
نماز شب می شد.^۳

۲۷۵- نماز شب هدیه مؤمن است به خدا، پس هدایای خود را نیکو
کنید تا جوایز شما نیکو باشد.^۴ امام باقر علیه السلام

۲۷۶- رسیدن به لقاء خداوند سفری است که درک نمی شود مگر با

۱. وصیتنامه آیه الله مرعشی نجفی، ص ۱۹.

۲. کافی، ج ۲، ص ۴۸۲.

۳. چهل چراغ معنوی، ص ۴۷، با اندکی تصرف، به نقل از آیه الله خوانساری.

۴. ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۹۲.

شب زنده‌داری.^۱ امام حسن عسکری علیه السلام

۲۷۷- جنید بغدادی از عرفای بزرگ بود. او را در خواب دیدند و پرسیدند: خداوند چگونه با تو رفتار کرد؟! گفت: جز چند رکعت نماز کوتاهی که هنگام سحرها به جا آوردم، چیز دیگری سود نبخشید.^۲

۲۷۸- بر شما باد به نماز شب، پس همانا هیچ بنده‌ای نیست که در دل شب، نماز شب را همراه ۷۰ مرتبه استغفار می‌خواند مگر اینکه:

- ✓ از عذاب قبر نجات پیدا می‌کند،
- ✓ از آتش جهنم نجات پیدا می‌کند،
- ✓ عمرش طولانی می‌شود،
- ✓ و رزق و روزی‌اش زیاد می‌شود.^۳

امام رئوف و مهربان، امام رضا علیه السلام

۲۷۹- علامه‌ی طباطبائی رحمته الله علیه می‌گوید: آیه الله قاضی رحمته الله علیه به من گفتند: فرزندان! دنیا می‌خواهی نماز شب بخوان، آخرت می‌خواهی نماز شب بخوان.^۴

۱. بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۸۰.

۲. هزار و یک نکته درباره نماز، ص ۹۶.

۳. بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۱۶۱.

۴. زیر این حرفها خط بکشید، ص ۸۹.

۲۸۰- دینی که می‌گوید هنگام سحر در نماز شب حداقل ۴۰ نفر را دعا کن، همان دین می‌گوید روز هم به فکر حل مشکل ۴۰ مؤمن باش.

آیه الله جوادی آملی رحمته الله

۲۸۱- وقتی بنده‌ای مشغول نماز شب می‌شود در حالی که خواب در چشمان او سنگینی می‌کند، خداوند متعال به ملائکه مباحثات می‌کند و می‌فرماید: آیا نمی‌بینید بنده‌ی مرا که در نیمه‌ی شب از بستر خواب برخاسته و به خاطر خواندن نمازی که بر او واجب نکرده‌ام خواب شیرین را رها کرده؛ پس شاهد باشید من او را آمرزیدم.^۱

پیامبر نور و رحمت صلی الله علیه و آله

۲۸۲- کم ز خروسی مباحش مشت پری بیش نیست
از سر شب تا سحر ذکر خدا می کند.

۲۸۳- حضرت لقمان علیه السلام به پسرش می گفت:
فرزند عزیزم! مبادا خروس از تو هوشیارتر باشد ...
در سحرگاهان به آوای بلند ندا سر می دهد در حالی که تو در خوابی!!

۲۸۴- برخاستن برای نماز شب،
✓ بدن را تندرست و سالم می کند.
✓ رضایت و خشنودی خدا را در پی دارد.
✓ شیوهی انبیا را انجام دادن است.
✓ رحمت خدا را جلب می کند.^۲
امام علی علیه السلام

۲۸۵- سعدی می گوید: در ایام طفولیت شبی در خدمت پدر نشسته
و مشغول عبادت بودم و قرآن می خواندم. گروهی هم اطراف ما
خوابیده بودند. به پدر گفتم از این ها کسی بیدار نمی شود نماز شبی
بخواند؟! چنان در خواب غفلت هستند که گویی مرده اند!!
پدرم گفت: جان پدر! تو هم اگر می خوابیدی بهتر از آن بود که غیبت
این ها را بکنی.^۳

۱. ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۷۲.

۲. محاسن، ج ۱، ص ۵۳.

۳. آثار عجیب نماز، ص ۸۴، با اندکی تصرف.

۲۸۶- همانا خدای کریم مباحثات می‌کند به بنده‌ای که نماز شب را در روز قضا کند.^۱
امام صادق علیه السلام

۲۸۷- قبل از کسالت حضرت امام علیه السلام شب‌ها یکی از بچه‌های پاسدار پشت در اتاقشان می‌خوابید. روزی از او پرسیدم: شما که مدتی است شب‌ها مراقب امام بوده‌اید، هیچ خاطره‌ای از ایشان ندارید؟! گفت: چرا، دارم. امام معمولاً دو ساعت مانده به اذان صبح بیدار می‌شدند. یک شب متوجه شدم دارند با صدای بلند گریه می‌کنند. متأثر شدم و شروع کردم به گریه کردن. مدتی بعد امام ره برای گرفتن وضو از اتاق بیرون آمدند. مرا که با آن حال دیدند، گفتند: تا جوانی قدر خودت را بدان و خدا را عبادت کن. لذت عبادت در جوانی است. آدم وقتی پیر می‌شود، دلش می‌خواهد عبادت کند، ولی حال و توانی برایش نمانده است.^۲

۲۸۸- برخی از کارها مانع می‌شود که انسان برای نماز شب بیدار شود،

مثل:

- ✓ دروغ،^۳
- ✓ پر خوری،^۴
- ✓ گناه.^۵

۱. بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۰۲.
۲. پیشانی و خاک، ص ۲۶.
۳. علل الشرائع، ج ۲، ص ۳۶۲.
۴. الدعوات (للالوندی)، ص ۷۴.
۵. کافی، ج ۲، ص ۲۷۲.

چرا قبول نمی‌شود!؟

۲۸۹- ای داوود! آن نمازگزار که به ناموس مردم مؤمن، زیاد نگاه می‌کند (دیده‌ی گناه‌آلود دارد) و به خودش می‌گوید: اگر صاحب قدرتی شوم گردن همه را می‌زنم (ظلم می‌کنم)، من نماز او را به صورتش می‌زنم.^۱

۲۹۰- از نماز آن مقدار قبول می‌شود که، شخص نمازگزار را از گناه دور می‌کند (مانع می‌شود).^۲
امام صادق علیه السلام

۲۹۱- هر کس به پدر و مادر خود از روی خشم و عصبانیت نگاه کند، خداوند هیچ نمازی را از او قبول نمی‌کند، هر چند پدر و مادرش به او ستم کرده باشند.^۳
امام صادق علیه السلام

۲۹۲- شمر و عمر سعد هم نماز می‌خواندند، آیا فایده‌ای برایشان داشت؟!

یکی از مهم‌ترین شرایط قبول نماز، داشتن ولایت معصومین علیهم السلام است و نمازی ولایت پذیرفته نمی‌شود هر چند تمام عمرش را انسان به عبادت بگذراند. معاویه امام جماعت بود اما با امیرالمؤمنین علیه السلام هم جنگ می‌کرد، نماز چنین افرادی مانند تخمه‌ی پوکی است که ظاهرش خوب و زیباست اما از درون تهی است و اگر این تخمه، کاشته هم شود و بعد از کاشته شدن، خیلی خوب مورد رسیدگی قرار گیرد باز هم چیزی از آن رویده نمی‌شود.

۱. بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۷۵.

۲. تفسیر نور الثقلین، ج ۴، ص ۱۶۲.

۳. کافی، ج ۲، ص ۳۴۹.

امام سجاد علیه السلام در کلامی به دو نکته در خصوص قبولی نماز اشاره می‌کند:

- ✓ داشتن ولایت اهل بیت علیهم السلام،
- ✓ بی‌زار بودن از دشمنان اهل بیت علیهم السلام.^۱

۲۹۳- خداوند قبول نمی‌کند مگر عمل نیک را، پس چگونه، نمازی را که انسان نسبت به آن سستی و اهمال کاری کرده را بپذیرد.^۲

امام صادق علیه السلام

۱ . روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، ج ۱۴، ص ۶.

۲ . کافی، ج ۳، ص ۲۶۹.

۲۹۴- کسی که غیبت مسلمانی را کند خداوند تا چهل روز نماز و روزه‌اش را قبول نمی‌کند مگر اینکه [از او حلالیت بطلبد] و او راضی شود.^۱

پیامبر اکرم ﷺ

۲۹۵- عبادت کردن کسی که از حرام رزق و روزی خود را تهیه می‌کند مانند ساختمان سازی بر روی شن‌زار [یا آب] است.^۲

پیامبر اکرم ﷺ

۱ . بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۲۵۸.

۲ . عده الداعی، ص ۱۵۳.

چرا قبول نمی‌شود؟!

۲۹۶- خداوند متعال فرمود: نماز کسی را می‌پذیرم که:

✓ در مقابل عظمت من خاضع باشد.

✓ از خواسته‌های نفسانی به خاطر من، دوری کند.

✓ روزش را با یاد من به پایان برد.

✓ برپندگانم، بزرگی نفروشد.^۱ امام صادق علیه السلام

۲۹۷- ای اباذر! پرهیز از اینکه با برادر دینی‌ات قطع رابطه کنی، چرا که

اعمال پذیرفته نمی‌شود.^۲ پیامبر نور و رحمت صلی الله علیه و آله

۲۹۸- گفت:

حاج آقا! من شنیده‌ام اگر انسان در نماز متوجه شود که کسی در حال

دزدیدن کفش اوست، می‌تواند نماز را بشکند و برود کفشش را بگیرد؛

درست است حاج آقا؟!!

شیخ گفت: درست است آقا.

نمازی که در آن حواست به کفشت است، اصلاً باید شکست!

۲۹۹- قسم به خدایی که مرا به رسالت برگزید، کسی که جرعه‌ای از

شراب بنوشد خداوند متعال تا ۴۰ شبانه روز نمازش را قبول نمی‌کند.^۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

۱. محاسن، ج ۱، ص ۱۵.

۲. وسایل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۶۴.

۳. جامع الاخبار، ص ۱۴۹.

۳۰۰- سؤال: یعنی اگر کسی شراب خورد تا ۴۰ روز نماز نخواند؟! درست است که تا این مدت نمازش قبول نیست اما نمی تواند نمازش را ترک کند و اگر نماز را ترک کرد گناهی بدتر از شراب خواری انجام داده است و این راهم بدانند که هر وقت توبه کند (حتی روز اول)، خدا توبه اش را قبول می کند و این مانع هم از سر راه قبولی نمازش برداشته می شود.

۳۰۱- چه

رازیست

در وقت نماز

همه چیز

یادم می آید

جز نماز! ...

پیوند ہفتگی

۳۰۲- ساعتی در روز جمعه هست که در آن لحظه دعا مستجاب است و آن لحظه‌ای است که امام جمعه خطبه‌هایش را تمام کرده و به سمت صف‌های جماعت برای خواندن نماز می‌آید.^۱

امام صادق علیه السلام

۳۰۳- فرشتگان روز جمعه فرستاده می‌شوند تا بر درهای مساجد ایستاده و نام شرکت‌کنندگان در نماز جمعه را به ترتیب ورود به نماز بنویسند.^۲

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله

۳۰۴- نماز جمعه سمبل است، نشان دهنده‌ی ابعاد گوناگون است؛ اولاً: نماز است؛ یعنی ذکر و یاد خداست و ثانیاً: جهت دهنده‌ی به زندگی اجتماع و فرد است.

امام خامنه‌ای مد ظله العالی

۳۰۵- اگر دوست دارید:

- ✓ فرشته‌ها برای شما دعا کنند،
- ✓ نامتان را در برگه‌های مخصوص بنویسند،
- ✓ از هراس روز قیامت در امان باشید،
- ✓ و رحمت خدای مهربان شما را فرا گیرد به نماز جمعه بروید.^۳

۳۰۶- کسی که به سوی نماز جمعه قدمی بردارد، خداوند بدنش را بر آتش حرام می‌کند.^۴

امام صادق علیه السلام

۱. کافی، ج ۳، ص ۴۱۴.

۲. من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۴۲۶.

۳. چهل حدیث در ثواب نماز جمعه، عباس عزیزی.

۴. امالی صدوق، ص ۳۶۶.

۳۰۷- نماز جمعه، دریای خروشان
 ز رحمت، چشمه‌ای فیاض و جوشان
 جلای دل، اذان دلربایش
 بالای جان دشمن، خطبه‌هایش

حسن

۳۰۸- نماز جمعه علاوه بر آثار و برکات دنیوی و اخروی، دارای
 برکات اجتماعی نیز هست؛ مثل:
 ✓ افزایش گستره اطلاعات مردم در زمینه‌های مختلف،
 ✓ ایجاد همبستگی و انسجام هر چه بیشتر در میان صفوف مردم،
 ✓ مکانی برای دیدار و زیارت مردم با یکدیگر.

۳۰۹- مردی بادیّه نشین به محضر پیامبر اسلام ﷺ آمد و گفت:
 من چندین بار آماده‌ی حج شدم ولی امکانات انجام آن برایم فراهم نشد.
 حضرت در جواب فرمودند: به نماز جمعه برو که حج فقراست.^۱

۳۱۰- شهید «نوروز علی امیر فخریان»، هر روز به یکی از مردم روستا
 در کشاورزی کمک می‌کرد. روز جمعه که داشتیم با هم به یک نفر
 کمک می‌کردیم نزدیک ظهر به من گفت: امروز جمعه است باید به نماز
 جمعه برویم.

دست‌هایش را در جوی آب شست و به من گفت: اگر مردم فضیلت
 نماز جمعه را بدانند با پای برهنه می‌روند و نماز را اقامه می‌کنند.^۲

۱. تهذیب الاحکام، ج ۳، ص ۲۳۷.

۲. زیر این حرفها خط بکشید، ص ۴۲.

۳۱۱- اگر مردم ارزش سه کار را به درستی می فهمیدند برای انجام آن، بر روی یکدیگر شمشیر می کشیدند که عبارتند از:
اذان گفتن، رفتن به نماز جمعه و ایستادن در صف اول نماز جماعت.^۱

پیامبر اکرم ﷺ

۳۱۲- در حدیث معراج خداوند متعال به پیامبر اسلام ﷺ وحی کرد:
آیا می دانی چه چیزهایی درجات انسان ها را زیاد می کند و آن ها را به
من نزدیک می کند؟!
پیامبر فرمود: شما می دانید ای مولای من.

خدای مهربان فرمود: وضو گرفتن در سختی ها و رفتن به سوی نماز
جمعه.^۲

امام کاظم علیه السلام

۳۱۳- چهار دسته اند (که گناهان آنان آمرزیده و پاک می شود) و اعمال
خویش را از نو شروع می کنند:
✓ مریض آنگاه که بهبودی یابد،
✓ کافر، پس از آنکه مسلمان شود،
✓ حاجی، پس از آنکه عمل حج را به پایان رساند،
✓ و کسی که از روی ایمان و به خاطر خدا، در نماز جمعه شرکت
کند و برگردد.^۳

اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل فرجهم

۱ . بحار الانوار، ج ۸۱، ص ۱۵۶.

۲ . بحار الانوار، ج ۸۶، ص ۱۹۶.

۳ . بحار الانوار، ج ۶۵، ص ۲۸۹.

سؤالات مسابقه

الف- عبادتی که تعطیلی ندارد؟

۱- یاد خدا

۲- نماز

۳- روزه

ب- کسی که نماز را عمداً ترک کند دین را کرده است.

۱- خوار

۲- بی ارزش

۳- ویران

پ- در دوران ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف کدام پیامبر پشت سرایشان به نماز می ایستند؟

۱- حضرت خضر علیه السلام

۲- حضرت عیسی علیه السلام

۳- حضرت الیاس علیه السلام

ت- مراد از محافظت از نماز:

۱- در اول وقت خواندن است.

۲- قضا نشدن آن است.

۳- با حواس جمع خواندن است.

ث- چرا آن مرد در قبرش یک تازیانه از آتش خورد؟

۱- یک روز نماز نخوانده بود.

۲- یک نماز بدون وضو خوانده بود.

۳- اهل نماز نبود.

ج- اولین سؤالی که امام خمینی رحمه الله در نوفل لوشاتو پرسید:

۱- جهت قبله کدام است.

۲- اذان شده یا نه.

۳- ساعت چند اذان می شود.

ح- کسی که نماز را ضایع کند روز قیامت:

۱- با فرعون محشور می شود.

۲- با هامان محشور می شود.

۳- با فرعون و هامان محشور می شود.

خ - امام کاظم علیه السلام فرمود: مؤمن از چهار چیز، بی نیاز نیست. آن‌ها عبارتند از:

.....

.....

.....

عدد هفت رقمی پاسخنامه را به شماره پیامک ... ارسال یا پاسخنامه را به آدرس ... بفرستید.
در صورت برگزاری مسابقه پیامکی، سوال آخر حذف می شود.

نام:

نام خانوادگی:

آدرس و شماره تماس:

پاسخنامه را به محلی که مسابقه را برگزار کرده، تحویل دهید.

الف	ب	پ	ت	ث	ج	ح	
							۱
							۲
							۳

بررسی آسیب‌های ماهواره بر
خانواده، فرزندان، اجتماع و...
وراهکارهای دوری از ماهواره
قیمت: ۶۰۰۰ تومان
قیمت همراه با سی دی: ۷۰۰۰ تومان

پاسخ به سؤالات اساسی
دانش‌آموزان درباره نماز؛ چرا نماز
بخوانیم، چرا با نماز از خدا تشکر
کنیم، چرا عربی نماز بخوانیم،
چرا بی نمازها از رفاه و آسایش
برخوردارند و ...
قیمت: ۴۰۰۰ تومان

پر پرواز

معارف نماز برای دانش آموزان

چاپ هشتم

معارف نماز برای دانش آموزان
با نثری روان به همراه داستان،
لطیفه، یادی از شهدا، پرسش و
پاسخ و ثانیه‌ای تفکر
قیمت: ۴۵۰۰ تومان

معارف نماز با محوریت خاطرات
شهدا در ۱۴ موضوع جذاب،
مانند: دیرنشود، دزدی نکنیم،
شب عروسی، نماز آخر و ...
قیمت: ۵۰۰۰ تومان

برای ترویج معارف نماز،
این کتاب‌ها با **تخفیف ویژه** عرضه می‌گردد.